

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗ
 Σ Α Λ Π Ι Γ Ε
 ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
 ΘΕΟΛΟΓΙΚΟΝ, ΗΘΙΚΟΝ, ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ
 τῆς
 ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΓΕΡΟΚΗΡΥΧΟΣ

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

« Ἀκούσωμεν τοίνυν ἅσα τῆς ἀναγνώσεως τῶν Γραφῶν ἀμειψόμεν, ὅσων ὑπομένομεν βλάβην, ὅσων πνίξιν ἴσμεν γὰρ ἂν ποτε τῆς διὰ τῶν ἔργων ἐπιλαβόμεθα πωλείας οἱ μὲν αὐτοὶ τοὺς νόμους εἰδότες, καὶ εἰς πολιτείας αὐταὶ γρη.»

(Κύριλ. Ἀλεξανδρ. Σιρὰ τῆ κατὰ Ματθ. ἐκκλησίᾳ Κεφ. ΙΓ.)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΑΝΑΓΡΕΟΥ ΚΟΡΟΜΗΛΛΩΝ.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΣ
 1836
 ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗ Σ Α Λ Π Ι Γ Ε.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ.

ΘΕΟΛΟΓΙΚΟΝ, ΗΘΙΚΟΝ, ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ.

Αριθ. 6. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ, ΤΗ 4 ΙΟΥΛΙΟΥ 1836. ΣΑΒΒΑΤΟ

Δι' ἑα γράφουσι καὶ λέγουσι Ἕλληνας τινές, μισθωτοὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι δια-
τριβόντων προσηυτεριανῶν καὶ λοιπῶν Δουθηρεκαθινιστῶν ἀκολούθων, πρὸς
σύστασιν αὐτῶν καὶ λύμην τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν Πίστεως καὶ Πατρίδος καὶ
αὐτοῦ τοῦ ἔθνομός μας, κάμνομεν τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις, διὰ νὰ ἀπαλ-
λάξωμεν τοὺς ἀδελφοὺς μας χριστιανοὺς ἀπὸ τὴν λύμην τῆς προδοσίας τῶν.

Τινές ἄνθρωποι, Ἕλληνες μὲν, ἀλλὰ μισθωτοὶ κατὰ δυ-
στυχίαν, καὶ σοφοὶ μὲν, ἀλλὰ κατὰ σάρκα μόνον καὶ μὴ δὲν
ἕτερον ὑγιές, ἀγωνίζονται νὰ συστήσουν τὴν ὑπόληψιν τῶν
ἐπιβουλεούντων τὴν ὀρθοδοξίαν ἐν αὐτῇ τῇ ὀρθοδόξῳ Ἑλλάδι·
καὶ διὰ νὰ ἐπιτύχουν τοῦ σκοποῦ, πρῶτον μὲν ἄρχονται νὰ
δυσφημοῦν πικρῶς τοὺς Ἀρχιερεῖς τῶν ὀρθοδόξων, μηχανορ-
ραφοῦντες τὴν ἀνυποληψίαν τούτων, ὡς σύστασιν τῆς ὑπο-
λήψεως ἐκείνων· ἐπομένως δὲ ἐν αὐτῷ κηρύττουσιν ὅτι οἱ σκο-
ποὶ τοῦ ἱεροῦ μας πολέμου δὲν ἦτον, εἰμὴ διὰ νὰ ἀποσεί-
σωμεν τὸν ζυγὸν τῆς τυραννίας, νὰ ἀναλάβωμεν τὴν ἔθνη-
κὴν μας ὑπαρξίν, νὰ ζήσωμεν ὑποκάτω εἰς εὐνομίαν, νὰ δο-
θῶμεν εἰς τὰς εἰλικρινεῖς τέχνας, εἰς τὸ ἐμπόριον, εἰς τὴν
γεωργίαν, εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν τέκνων μας, ἐλευθερω-

θίντες ἀπὸ τῆς ἀνησυχίας, ἀπὸ τοῦ φόβου καὶ ἀπὸ τῆν φρικώδη ἐκείνην ἀβεβαιότητα, τὴν ὅποιαν εἶχαμεν περὶ τῆς τιμῆς καὶ περὶ τῆς ζωῆς μας· ἐνῷ λέγω κηρύττους καὶ ἀριθμοῦσι πάντα ταῦτα τὰ ἀγαθὰ καὶ σωτήρια τοῦ ἔθνους συμφέροντα, ἀποσιωποῦν τὸ ἀσυγκρίτως ὑπέρτατον ἀγαθὸν καὶ τὸ μόνον πρὸ τῶν ἄλλων σκοπούμενον τοῦ ἀγῶνος μας: τὸ *να φυλάξωμεν δηλοῦναι τὴν ἱερὰν ἡμῶν θρησκείαν ἀπαρχάρακτον, καθὼς τὴν παρέλαβον οἱ ἱεροὶ καὶ σοφοὶ ἡμῶν προπάτορες παρὰ τῶν θείων Ἀποστόλων, καὶ τὴν διέδοκαν εἰς ἡμᾶς ἀπαράλλακτον· ἀλλ' ἡ σιωπῆ των αὐτὴ προδίδει τοὺς υποκρυπτομένους σκοποὺς καὶ δοξασίας των, παριστῶσα καθαρὰ καὶ εἰς τὸν ὀλίγης κρίσεως ἄνθρωπον, ὅτι δὲν φρονοῦσι τὴν ἀκραιότητα τῆς θρησκείας, ὡς ἀναγκαῖον ἀγαθὸν εἰς τὸ ἔθνος, ἢ ἐγκρίνουν καὶ ἐπιθυμοῦν τὴν μεταρρύθμισίν της πρὸς χάριν ἕλλων καὶ εἰς ἀπόδοσιν δῆθεν εὐγνωμοσύνης· ἡ εὐγνωμοσύνη εἶναι χρέος ἱερῶν, ἀλλ' ἡ θρησκεία εἶναι τὸ ἱερώτερον, οἱ Ἕλληνες γνωρίζουν κάλλιστα νὰ ἐκτιμῶσι καὶ τὰ δύο ταῦτα ἱερὰ καθήκοντα, καὶ ἐν ᾧ ἀποδίδουσιν τὴν ὀφειλομένην εὐγνωμοσύνην πρὸς τοὺς σωματικούς εὐεργέτας των, ἀποφεύγουν ὅλαις δυνάμεσι τοὺς ψυχικούς διαφθορεῖς καὶ ὀλετηράς των, χωρὶς νὰ προσέξωσιν εἰς τὰς πικρὰς εἰσηγήσεις τῶν μισθιωτῶν, οἵτινες διὰ τῶν τριακοντα ἀργυρίων προδίδουν τὴν ὀρθοδοξίαν, ἐνεργοῦν τὴν μεταρρύθμισιν τῆς ἀμώμου θρησκείας, καὶ πιθανολογοῦσι τὰς ἐπιβουλάς, συρράπτοντες τόσας συκοφαντίας ἐναντίον τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς ὀρθοδοξίας, διὰ νὰ λάβουν, ὡς φαντάζονται, τὸ δικαίωμα ἀπὸ τὰς ψήφους τοῦ κοινοῦ, νὰ προδίδουν ἑλευθέρως τὴν ἀγίαν ἡμῶν θρησκείαν τὴν καλὴν παρακαταθήκην*

τῶν λαμπρῶν προγόνων μας, τὸ ἀσυγκρίτως ὑπέρτατον ἀγαθὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, διὰ τὴν ὅποιαν ἐχύθησαν τόσα ἀγία αἵματα Ἀποστόλων, Ἱεραρχῶν, Μαρτύρων, Ὁμολογητῶν, Ὁσίων καὶ Δικαίων· διὰ τὸ ὅποιον ἐχύθησαν τόσοι ἰδρωτῆς τῶν Θεοφύρων πατέρων μας, ἐταλέσθησαν τόσοι ἀγῶνες ἱεροὶ ἐναντίον τῶν κακοδόξων αἵρετικῶν, συνεγράφησαν τόσα θεόσοφα συγγράμματα, συνεκροτήθησαν τόσαι οἰκουμενικαὶ καὶ τοπικαὶ ἀγίαι καὶ ἱεροὶ Σύνοδοι, διὰ τὴν ὅποιαν οἱ ἀγιοὶ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωποι «ἐλιθάσθησαν, ἐπρίσθησαν, ἐπειράσθησαν, ἐν ᾧ φόνω μαχαίρας ἀπέθανον· περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγίοις ᾧ δέρμασιν ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακοχούμενοι, (ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος) ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς.»

Διὰ τὴν ὅποιαν τέλος πάντων ἐχύθη ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ αὐτὸ τὸ πανάγιον, πανάχραντον, πανακέρατον καὶ ζωοποιὸν αἷμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Διὰ τὴν ὅποιαν καὶ εἰς τὰς ἡμέρας μας ἐχύθησαν τόσα ἀθῶα αἵματα Πατριαρχῶν, Ἱεραρχῶν, Ἱερέων, Μοναχῶν, ἐπισήμων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ ἄλλων πολυαριθμῶν ὀρθοδόξων Χριστιανῶν. Ἐχύθησαν τόσα αἵματα ἥρωικὰ εἰς διαφόρους μάχας, ἀπέθανον τόσοι χιλιάδες ψυχαί, ἐκ πλουσίων, πτωχαὶ κατασταθεῖσαι ὡς ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ ἐν ἀλλοδαπῇ γῆ καὶ ἐν ὄρεσι καὶ σπηλαίοις ὑπὸ τῆς πείνης καὶ γυμνότητος καὶ λοιπῆς κακοπαθείας, φοβούμεναι μήπως, τὰς μολύνωσι κατὰ τὴν ἀγίαν αὐτῶν πίστιν οἱ δορυκτῆται αὐτῶν. Πόσαι παρθένοι νεάνιδες ἀγράμματοι μὲν, ἀλλὰ σοφώτεροι κατὰ πνεῦμα τούτων τῶν κατὰ σάρκα σοφῶν, καταδιωκόμεναι ἐπιπτον ἀπὸ τοῦς κρημνοῦς καὶ θανατώ-

νοντο, διὰ νὰ φυλάξωσιν ἀμύλυτον τὴν ἀγίαν αὐτῶν πίστιν. Ἀλλὰ καὶ πάντες ἡμεῖς οἱ εἰσέτι ζῶντες Ἕλληνες χάριν τίνος μυριακίς ἐκινδυνεύσαμεν; τίνος χάριν κατεδικασμέθα τόσα ἔτη ἀπὸ βουνοῦ εἰς βουγὸν καὶ ἀπὸ φάραγκος εἰς φάραγκα, διάγοντες τὰ πολλὰ ἐν λοιμῷ καὶ δίψῃ, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι; τίνος χάριν ἐτρέχομεν εἰς ἄλους τοὺς πολέμους καὶ ἐπροβάλλομεν τὰ στήθη ἡμῶν ὡς προτιύργια τῶν ἀσθενεστέρων; Ἐνας τῶν ἐπισημοτέρων Πολιτῶν τοῦ ἔθνους ἡμῶν καὶ προταγματιστῆς, πληροφορηθεὶς τὰς πρὸς τὴν θρησκείαν ἡμῶν ἐπιβουλὰς τῶν φίλων μας, κατὰ τὸ 1829 ἔτος, εἶπεν ἐνώπιον πολλῶν ὁμογενῶν ὀρθοδόξων. « ἐγὼ δι' αὐτὴν τὴν « θρησκείαν ἠγωνίσθην τόσα ἔτη κ. τ. λ. ἄλλως ἐὰν ἐθῆ- » ρευσον νὰ ἀπολαμβάνω μόνον τὰ σωματικὰ ἀγαθὰ καὶ νὰ » ζῶ ἐλευθέρως, χωρὶς νὰ προνοῶ καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῆς » θρησκείας μου, ἐπήγαινον εἰς τὴν Εὐρώπην ».

Καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐχέφρονες ὁμογενεῖς ἐκατάλαβον ἕκτοτε τὴν ἐπιβουλὴν καὶ ὀλόκληραι καινότητες. Ὅθεν διὰ νὰ προφυλάξωσι τὰ τέκνα τῶν καὶ τοὺς ἀσθενεστέρους ἀδελφοὺς ἀπὸ τὴν φθοροποιᾶν λύμην τῆς τοιαύτης ἑτεροδιδασκαλίας, ἅν ἐδέχθησαν τὴν τοιαύτην συνδρομὴν καὶ βοήθειαν τούτων τῶν ἑξῆων φίλων, καὶ μάλιστα οἱ Σάμιοι, οἱ ὁποῖοι, οὕτως τῆς χρηματικῆς αὐτῶν βοήθειας ἐδέχθησαν πρὸς σύστασιν σχολείων, οὔτε βιβλία, οὔτε ἀβάνια, οὔτε κανὲν εἶδος ἀφ' ὧν τοῖς ἐκπαιδευτέροις ἄλλα καὶ σχολεῖα καὶ βιβλία καὶ τὰ λοιπὰ φρονόμησαν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι, ὡς ἐδύναντο, εἰς τὴν πατρίδα τῶν ἐκ τοῦ ὑστερήματος δι' ἰδίων ἀναλωμάτων. Ταῦτα λαμπρὸν εἶπεν ὁ διακληθεὶς ἀνὴρ, καὶ τοιαῦτα ἐπραξάν πάντες οἱ διακληθέντες ὡς Ἕλληνες γνησιώτατοι· τὰ αὐτὰ ἀκολουθοῦν

νὰ λέγουν καὶ νὰ πράττουν μέχρι τῆς σήμερον πάντες οἱ ἀθῶοι ἀδελφοί μας, ἐκτὸς ὀλίγων τινῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἄλλοι μὲν προσωρινῶς ἠπατήθησαν ἐκ τῆς ὑπουλόγητος τῶν ἐναντιῶν, ἄλλοι δὲ ἐκ τῆς ἀδιαφορίας τινῶν, ἐπὶ λόγῳ τάχα παλαιῆς ἀνεξιθρησκείας, ἥτις (καὶ κατὰ τὸν σοφὸν Οἰκονόμου) ὀλίγον διαφέρει τῆς πανταλοῦς ἀθρησκείας. Τί δὲ λέγουν καὶ πάντες οἱ ἐν διαφόροις πολέμοις πεσόντες; Ἡρώες τοῦ Μεσολογγίου! καὶ λοιποὶ, ὅσοι ἐξετελέσατε τὸν καλὸν ἀγῶνα, φρονεθεῖτες ἐνδοξῶς κατὰ τὸν Πειραιᾶ, Πελοπόννησον, Ἐσσερσελλάδα, Κρήτην, Χίον, Ψαρὰ, καὶ ἄλλα καὶ γῆς καὶ θαλάσσης ἐπὶ τῶν πλοίων, ὑπὲρ τίνος ἠγωνίσθητε; ὑπὲρ τίνος ἐλύσατε τὰ ἠρωϊκὰ σας αἵματα; ὑπὲρ τῆς Πίστης καὶ Πατριδοῦς! Ἀκούετε ἠπατημένοι ἀδελφοί!!

Ἀλλ' ἐχέφροντες ὀλίγον ὦ καλοὶ τῆς Πίστης καὶ Πατρίδος ἀγωνισταί! νὰ ἴδῃτε πῶς προδίδουν τινεὶ καὶ Πίστιν καὶ Πατρίδα ἠθικῶς, διὰ τριάκοντα ἀργυρίων, ὀνόματι μὲν Ἑλλήνες, πράγματι δὲ καὶ τρόποις μηδὲν διαφέροντες τῶν μισθωτῶν Φιλίππου τοῦ Μακεδόνα.

Μεγάλως ἀπορεῖ καὶ τις τῶν πεπαιδευμένων ἐκ Σμύρνης γράφων εἰς μίαν του ἐπιστολὴν τὰ ἑξῆς. « Δὲν μὲ λυπεῖ » κύριε, εἶπε οἱ Ἀποστολικὸν χαρακτῆρα ἐνδυμένοι ἑτερόφρο- » νος ἐνεργοῦν τὸν προσυλητισμὸν· αὐτοὶ κάμνουν τὸ χρέος » των, διότι αὐτὰ εἶναι μέσον νὰ ζήσωσι καὶ νὰ βαθυπλου- » τήσωσιν, ἔσον μὲ λυπεῖ ὅτι τὸ ζῆλον τῆς ἀξίτης εἶναι ἀπὸ » τὰ βουγὸν τῆς ἐκκλησίας μας, Παράδοξον τῆ ἀληθείας! ἀν- » θρωποὶ φιλόσοφοι νὰ μὴ γνωρίζωσι τὸν χαρακτῆρα τῆς » τιμιότητος, ἀλλὰ νὰ πωλῶσιν ἠθικῶς τὸ ἔθνος εἰς τὰς » λύρας... Πιστὸς ἠλπίζομεν ἐν ᾧ βασιλεύει τώρα ὁ καλὸς

» βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων ὄθων, νὰ στερωθῆ ὁ χαρακτήρ
 » ἑλληνικὸς, καὶ εὐθὺς Ἕλληνας ζητοῦν νὰ εἰσάξωσι τώρα
 » εἰς τὸ ἔθνος τὴν δημοκρατίαν αὐτὴν, τὴν ὁποίαν τόσους χρό-
 » νους τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος δὲν ἐδέχθη: τὴν μεταβολὴν τοῦ
 » θρησκευτικοῦ φρονήματος. Ἄλλ' ὁ Ἰησοῦς μᾶς τὸ προεῖπε,
 » καὶ τὸ Εὐαγγέλιον ἀληθεύει, οἱ ψευδόχρηστοι ἔμωσ καὶ
 » ψευδοπροφήται δὲν ἔπρεπε νὰ ᾔνοι Ἕλληνας, πλὴν ὡς φαί-
 » νεται, ἐπέπρωτο καὶ τοῦτο. » Δυπούμεθα καὶ λυπούμεθα
 καιρῶς πῶς ἄνθρωποι Ἕλληνας, μέλη σφᾶ τοῦ Ἑλληνικοῦ
 ἔθνους, τὸ ὅποῖον εἰς αὐτοὺς πρὸ πάντων ἤλπιζε τὴν διάσω-
 σιν τῆς Ἱερᾶς του παρακαταθήκης, εἰς τὰ φῶτα των εἶχον
 ἐμπειπιστευμένον τὸ πηδάλιον τῆς ἀκεραιότητος τῆς Ἱερᾶς
 του θρησκείας, πῶς λέγω τοιοῦτοι σοφοὶ ἄνδρες καταδέχον-
 ται νὰ γίνουσι τὸ ὄργανον τῆς χριστιανικῆς ἀλληλομαχίας,
 τὸ μέσον τῆς μεταρρυθμίσεως θρησκείας παγιομένης, θρη-
 σκείας διὰ τοσούτων σαφῶν συζητήσεων διευκρινισμένης,
 καὶ νὰ λάβωσι τὸν τόπον τοῦ ἐν παραδείσῳ ὄφεως, κακί-
 ζοντες μὲν τοὺς υπερασπιστὰς τῆς πίστεως, καταφεύγοντες
 δὲ καὶ λέγοντες πρὸς τὸ ἀσθενέστερον μέρος καὶ μάλιστα
 εἰς τὰς νεάνιδας, τί σᾶς εἶπεν ὁ θεός; κ. τ. λ. οὐ θανάτω
 ἀποθανεῖσθε ἐὰν μεταρρυθμίσητε τὴν θρησκείαν σας· ἀλλὰ
 ἐὰν κάμνητε ταῦτα, διανοιχθήσονται ὑμῶν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ
 ἔσεσθε ὡς θεοὶ γινώσκοντες καλὸν καὶ πονηρὸν, θέλετε ἀπο-
 λαύσει τὰ ἐπίγεια ἀγαθὰ κ. τ. λ. Ὅθεν πτόετε καὶ κατα-
 πατεῖτε τὰς ἀγίας εἰκόνας, ἀθετεῖτε πάντας τοὺς ἀγίους
 καὶ αὐτὴν τὴν παναγίαν, ἐξουθενεῖτε τὸ μυστήριον τῆς κοι-
 νωνίας, ἐκφαυλίσατε τὸ μυστήριον τῆς ἐξομολογήσεως κτλ.
 κτλ. Καὶ οὕτω κατατάραξαν τὴν εἰρηνικὴν ὡς πρὸς τὴν θρη-

σκεΐαν λαὸν τῆς ὀρθοδόξου Ἑλλάδος· ἄρχισαν νὰ διεγείρουσι
 ἰσωτερικὰς ταραχὰς, καὶ νὰ κινουῦν τὸ μίσος τῶν γονέων
 ἐναντίον τῶν τέκνων αὐτῶν καὶ μάλιστα τῶν θυγατέρων,
 καὶ νὰ προξενήσουσι, εἰς ἄλλους ζῆλον ὑπὲρ τῶν πατρίων,
 εἰς ἄλλους φόβον, εἰς ἄλλους ἀγανάκτησιν, καὶ εἰς ἄλλους
 ἀδιαφορίαν, ἴσως καὶ εἰς τινὰ πεπλανημένον προσηλυτισμὸν.
 Οἱ ὀρθόδοξοι ποιμένες αὐτῶν τρέχοντες πρὸς ἀναζήτησιν
 τῶν πεπλανημένων, βοᾶσι κατὰ μίμησιν τοῦ ἐπουρανοῦ
 Θεοῦ, Ἄδὰμ Ἄδὰμ ποῦ εἶ; Τέκνα ἡμῶν ὀρθόδοξα ποῦ εἰσθε;
 ποῖος σᾶς ἐξηπάτησε; ποῖος σᾶς ἔκαμα καὶ ἐγυμνάθητε
 ἀπὸ τὴν θεοῦφαντον στολὴν τῆς ὀρθοδοξίας; ἐπιστρέψατε
 πρὸς τὴν ἀγίαν ἡμῶν ὀρθόδοξον θρησκείαν· γνωρίσατε τὴν
 ἀπάτην τῶν ἐπιβούλων ἐχθρῶν, κ. τ. λ. Προσέξατε πάντες
 Χριστιανοὶ ὀρθόδοξοι, περιπατεῖτε ὑγιᾶς τὴν εὐθείαν ὁδὸν
 τῆς ὀρθοδοξίας, καὶ σεῖς καὶ τὰ τέκνα σας, μήπως δελαά-
 σωσι τὰ τέκνα σας, οἱ κύκλω περιπατοῦντες. . . . κ. τ. λ.
 Τώρα ἐρωτῶμεν αὐτοὺς, ποῖοι εἶναι διαβόλοι; οἱ ἐπιστη-
 ρίζοντες τὸ πύμνιον αὐτῶν εἰς τὴν ἀληθῆ θρησκείαν των,
 ἢ οἱ ἐξαπατῶντες οἱ λέγοντες μὲ ἀπλότητα τὴν ἀλήθειαν, ἢ
 οἱ μηχανορραφοῦντες πολυπλόκους ἐπιβουλὰς; Ποῖοι διεγείρουσι
 τὰς ἰσωτερικὰς ταραχὰς, οἱ ἀγωνιζόμενοι νὰ φυλάττωσιν
 ὅλους τοὺς ὀρθοδόξους Ἕλληνας εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ φρόνημα,
 εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν δόξαν, ἢ οἱ δολιευόμενοι νὰ τοὺς
 κατακερματίσωσιν; οἱ φύλακες; ἢ οἱ προδόται; Ἄν τοὺς
 ὀνομάξωσι διαβόλους ὡς πρὸς τὸ συμφέρον των, διότι θεα-
 τρίζουσι τὰς προδοσίας των εἰς τὸν λαόν, καὶ δὲν τοὺς ἀφι-
 νουν νὰ προσθεύουν, καὶ οὕτως δὲν ἀνήκει νὰ τοὺς ὀνομά-
 ζωσι μὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα· καθότι αὐτοὶ δὲν τοὺς διαβάλλουν,

ἀλλ' ἐξελέγχου τὰς ὑποκεκρυμμένας δεξασίας των, ἐν τοῖς λέγουσι προδότας, λέγουσι τὴν σκάφην, σκάφην. Ὁ ἀρχέκκοκός διάβολος εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ κόσμου δὲν μεταχειρίσθη μὲν τὰ μὴ ὑπάρχοντα τότε ἱερὰ ὀνόματα, θρησκείαν καὶ Πατρίδα, ἀλλὰ ἀθανασίαν, καὶ ἰσόθεον εὐδαιμονίαν καὶ γνάσιν πολλῶν πραγμάτων· δὲν τοῖς εἶπεν ὅτι βλάπτονται εἰάν γηστέουσιν, ἀλλ' ὠφελοῦνται εἰάν φάγουν· δὲν τοῖς εἶπεν ὅτι ἀπόλυνται εἰάν παραβοῦν τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ καὶ δὲν φυλάττουσιν ἐπομένως τὴν πίστιν ἀπαρχάρακτον, ἀλλ' ὠφελοῦνται εἰάν παρακούσουν καὶ ἀθετήσουν τὴν πίστιν αὐτῶν· ὃ ἐστὶ καὶ ἐμεταχειρίσθη καὶ εἶπεν ὅσα μεταχειρίζονται καὶ λέγουσιν ὅσοι σκοπεύουν νὰ ἀπατώσιν τοὺς ἀπλουστέρους. Ὅθεν καθὼς ἐκεῖνος τότε ἄλλο εἶχεν εἰς τὴν καρδίαν, καὶ ἄλλο εἰς τὸ στόμα· ἦτοι μὲ τὸ στόμα τοῖς ἔλεγεν ὡς θανάτῳ ἀποθανεῖσθε, εἰς τὴν καρδίαν ὅμως ἐμελέτα νὰ τοὺς κάμῃ ν' ἀποθάνουν. Τοῦτο κάμνουν καὶ σήμερον οἱ κύριοι οὗτοι· ἄλλο ἔχουν εἰς τὴν καρδίαν καὶ ἄλλο εἰς τὸ στόμα· μὲ τὸ στόμα λέγουσιν ὅτι δὲν προσβάλλουν παντελῶς τὴν θρησκείαν μας, οὔτε κανὲν ἔθιμον αὐτῆς· εἰς τὴν καρδίαν ὅμως μελετῶσι νὰ διαστρέψωσιν ὅλα τὰ ἀρχαῖα ἔθιμα τῆς ὀρθοδοξίας καὶ τὰ πολλὰ τῶν ὀρθοδόξων δογμάτων μας, τὰ ὅποια ὀνομάζουσι πλάνας καὶ δεισιδαιμονίας· πλην δὲν τὸ εὐρίσκουν εὐλογον οἱ κύριοι ἱεραπόστολοι κατὰ τὴν ἐκθεσιν τοῦ κυρίου Βούργας νὰ τὸ λέγουσιν ἀναφανδὸν ἦτοι μὲ τὸ στόμα· ἀλλὰ τὸ ἔχουν κεκρυμμένον εἰς τὴν καρδίαν, καὶ διὰ τοῦτο παραχωρεῖσιν εἰς τοὺς μαθητάς των, νὰ κάμνουν τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ, νὰ προσφέρουν τὸ σέβας πρὸς τὴν Παναγίαν κτλ. καὶ αὐτοὶ προσπαθοῦν νὰ ρίψουν

ὑποῦλως τὸν κεκρυμμένον δαλὸν εἰς τὴν Ἀνατολικὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ καθεξῆς.

Λέγουσι λοιπὸν ὅτι « ὁ λαὸς μὴ γνωρίζων ὅτι οἱ διάβολοι οὗτοι (τοῖοις δὲ καλοῦσι διαβόλους; τοὺς ὀρθοδόξους Ἁρχιερεῖς. Φεῦ τῆς διαβολικῆς μηχανορραφίας των!!!) » θέλοντες νὰ δεσποζώσιν ἀνεξέλεγκτοι, καὶ φανταζόμενοι « νὰ μᾶς ἐξανδραποδίσωσι, μεταχειρίζονται διὰ νὰ κρύψωσι » τοὺς τυραννικοὺς σκοποὺς των· μὲ τὰ ἱερὰ ὀνόματα, θρησκεία, Πατρίς· ἠπατήθη πολλὰκις καὶ ἔγινεν ὄργανον τῶν ὀλιθερίων σκοπῶν των. »

Ἄλλ' ὦ τῆς εἰλικρινοῦς... καὶ μήπως τὸ σύστημα τῶν Ἀρχιερέων εἶναι νεοφανές εἰς τὴν Ἑλλάδα; ἢ μήπως τὴν τὴν ἱερὰν τοῦτο σύστημα ἄρχισε νὰ μεταχειρίζεται τὰ ἱερὰ ὀνόματα; θρησκεία, Πατρίς, Ἄλλ' ἀπὸ τὸν καιρὸν τῶν θείων Ἀποστόλων καὶ κατὰ διαδοχὴν μέχρι τῆς σήμερον, τί ἄλλα μεταχειρίζονται οἱ Ἀρχιερεῖς, παρὰ τὸ, θρησκεία, Πατρίς; τὸ θρησκεία ὡς πρὸς τὸ ὑγιὲς δογματικόν, τὸ δὲ Πατρίς, ὡς πρὸς τὴν ἀγάπην τοῦ πληθίου.

Ὡς μᾶς ἐξηγήσουν σαφέστερον οἱ κύριοι οὗτοι, ποῦ ἀποτείνονται οἱ τυραννικοὶ σκοποὶ τῶν Ἀρχιερέων μας, εἰς τὴν σημερινὴν εὐτυχῆ ἐποχὴν τῆς πατρίδος; καὶ νὰ θέλουν δὲν ἤμποροῦν νὰ τυραννίσωσι· δὲν μένει λοιπὸν, εἰμὴ ὅτι τυραννοῦν αὐτοὺς μόνους κατὰ τοῦτο, τὸ ὅτι γίνονται πρόσκομμα εἰς τὴν ἐλπίδα τῆς ἐργασίας αὐτῶν, μὴν ἐπιστρέποντες νὰ προσδεύῃ ἢ ἐπιχειρήσῃ των, δι' ἧς ἠδύνατο νὰ εὐαρεστήσουν πρὸς οὐδ' ἐπεθύμουν;

Ἰστέρον ἀπὸ μίαν πολύπλοκον πιθανολογίαν πεπλασμένην ῥητορικῶς, ἐν ᾗ παρεισήγαγον καὶ τὸν Κύριον ἡμῶν καὶ

τοὺς Ἀποστόλους καὶ τοὺς ἀληθεῖς διαδόχους αὐτῶν (περὶ τῶν ὁποίων ὀλίγον φροντίζουσι μάλιστα καὶ τοὺς ἐξουθενούσιν, ὅπου τοὺς εὗρουν ἐναντίον τῶν φρονημάτων αὐτῶν) καταντῶν τέλος πάντων καὶ πρὸς τοὺς σημερινούς Ἀρχιερεῖς μας, περὶ τῶν ὁποίων λέγουσιν « ἐπροσμέναμεν νὰ ἴδωμεν » ποιμένας εὐαγγελικούς, ἀνεπιλήπτους, κοσμίους, διδακτικούς, ἐπιηκείς, ἀμάχους, κ. τ. λ. » Ὅλα δὲ ταῦτα κατασκύασαν ἐντέχνως διὰ νὰ παρεισάξωσι τὴν λέξιν, ἀμάχους διὰ νὰ παραστήσουν ἐκ πλαγίου ὅτι, τόσον οἱ Ἀπόστολοι, ὅσον καὶ οἱ ἀληθεῖς διάδοχοι αὐτῶν, οὔτε ἐμάχοντο, οὔτε ἀπεστρέφοντο ποτὲ κανένα αἰρετικόν· ἄρα καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς μας δὲν πρέπει οὔτε νὰ μάχωνται οὔτε νὰ ἀποστρέφονται, ἀλλὰ νὰ εἰρηνεύωσι μὲ τοὺς ξένους Χριστιανούς, ὃ ἐστὶ μὲ τοὺς αἰρετικούς· οἱ ὅποιοι ἦλθον μὲ τὸ μέσον τῶν χρημάτων αὐτῶν, νὰ μᾶς ὑστερήσουν ἐκεῖνο τὸ τιμαλφέστατον καὶ τὸ μόνον πολυτιμώτατον ἡμῶν πρᾶγμα: ἦτοι θρησκείαν καὶ ἐθνισμόν, ἐκ τοῦ ὁποίου δὲν ἐδυνήθη νὰ μᾶς διασαίη παντελῶς εἰς τόσους αἰῶνας ἢ πλέον αὐθαίρετος τυραννία. Ἀλλὰ τόσον λανθάνονται οἱ κύριοι οὗτοι. Οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀληθεῖς αὐτῶν διάδοχοι ὅσον ἦσαν ἀμαχοί, ἦπιοι ἀνεξίκακοι, πραεῖς καὶ ταπεινοὶ τῇ καρδίᾳ κατὰ μίμησιν τοῦ οὐρανοῦ αὐτῶν διδασκάλου, μεταξὺ πάντων τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων καὶ μάλιστα τῶν αἰμοδόρων ἐχθρῶν, τοὺς ὁποίους εὐλόγουν λοιδορούμενοι, παρακάλουν ὑπὲρ αὐτῶν, βλασφημούμενοι καὶ βασανιζόμενοι παρ' αὐτῶν· τόσον ἐμάχοντο, ἀπεστρέφοντο, ἤλεγχον, ἐκαταρῶντο καὶ ἀνεθεμάτιζον τοὺς αἰρετικούς ἐκείνους καὶ τοὺς προδότας τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ὅτινες ἠγωγίζοντο πανούργως νὰ διαστρέ-

φωσι τὴν ὁδὸν Κυρίου τὴν εὐθείαν, ὥστε οὔτε μίαν ἡμέραν οὔτε μίαν ὥραν δὲν ὑπέφερον νὰ διάγουσιν εἰρηνικοὶ μετ' αὐτῶν.

« Πέτρος δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν (τὸν Σίμωνά τὸν Ἁ. Αἰρε- » σιάρχη) τὸ ἀργύριόν σου σὺν σοὶ εἰς ἀπώλειαν, ὅτι τὴν » δωρεάν τοῦ θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτᾶσθαι· οὐκ ἔστι » σοὶ μέρος οὐδὲ κληῖρος ἐν τῷ λόγῳ ταύτῃ· ἢ γὰρ καρδία » σου οὐκ ἔστιν εὐθεῖα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Μετανόησον οὖν » ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης, καὶ δεήθητι τοῦ Θεοῦ, εἰ ἄρα » ἀφθεήσεται σοὶ ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου. Εἰς γὰρ χολὴν » πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀδικίας ὄρωσε ὄντα. (Πραξ. τῶν Ἀποστ. Κεφ. ἡ. Στοιχ. 20. 21. 22. 23).

Παῦλος δὲ πλησθεὶς Πνεύματος ἁγίου καὶ ἀτενίσας εἰς αὐτὸν (ἐλύμαν τὸν μάγον) εἶπεν « ὦ πλήρης παντός δόλου » καὶ πάσης φαρμακείας, υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δικαιο- » σύνης, οὐ παύσῃ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς Κυρίου τὰς εὐθείας » αὐτοῦ. Κεφ. ιγ'. στιχ. 9. 10).

Ἄλλαχοῦ δὲ παραγγέλλει εἰς τοὺς μαθητὰς καὶ διαδόχους του νὰ προσέχωσι διὰ νὰ ἀπαλλάττωσι καὶ ἑαυτοὺς καὶ τὸ ποιμνίον των ἀπὸ τὴν φθοροποιὸν λύμην τῶν εἰσελευσμένων αἰρετικῶν, τοὺς ὁποίους ἀνομάζει λύκους βαρεῖς. « Προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ ἐν ᾧ ἡμᾶς » τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο Ἐπισκόπους ποιμαίνειν τὴν ἑκ- » κλησίαν τοῦ Θεοῦ, ἣν περιποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵμα- » τος· ἐγὼ γὰρ οἶδα τοῦτο, ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφι- » ξίν μου λύκοι βαρεῖς εἰς ἡμᾶς μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου· » καὶ ἐξ ἡμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες δια-

« στραμμένα τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν »
(Πραξ. τῶν Ἀποστ. Κεφ. γ'. σ'ηχ. 28. 29. 30). (*)

Εἰς δὲ τὴν πρὸς Τιμόθεον Β'. ἐπιστολὴν μᾶς παραγγέλλει
νὰ μὴ λογομαχώμεν μὲ τοὺς τοιοῦτους· καθότι οἱ δοῦλοι
τοῦ Κυρίου δὲν πρέπει νὰ μάχωνται, ἤτοι νὰ λογομαχῶν
μετ' αὐτῶν· ἀλλὰ νὰ ἀποφεύγουν τὰς βεβήλους κenoφωνίας
των, νὰ ἀποδρίπτωσι τὰς μωρὰς καὶ ἀπαιδαύτους συζητή-
σεις των καὶ νὰ τοὺς ἀποστρέφωσι ὅλως διόλου. « Τὰς
» δὲ βεβήλους κenoφωνίας περιίστασο, ἐπὶ πλείον γὰρ προ-
» κάψουσιν ἀσεβείας· καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομῆν
» ἔξει· ὧν ἐστὶν Ἴμεναῖος καὶ Φιλητός· (οἱ αἰρετικοί). . .
» Τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδαύτους ζητήσεις παραιτοῦ, εἰδώς
» ὅτι γεννώσι μάχας. Δούλον δὲ Κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι
» ἀλλ' ἤπιον εἶναι πρὸς πάντας διδακτικὸν ἀνεξίκακον. . . »
» Περὶ δὲ τῶν ἡμετέρων ψευδαδελφῶν λέγει· τοῦτο δὲ γί-
» νωσκει, ὅτι ἐν ἰσχύταις ἡμέραις ἐνσταθῶνται καιροὶ χαλι-

(*) Πόσον κατάλληλος εἶναι αὕτη ἡ Ἀποστολικὴ πρόφη-
τεία καὶ εἰς τὸν παρόντα καιρὸν, καὶ μάλιστα εἰς τὸν τόπον
τοῦτον· ἐξῴθεν μὲν εἰσηλθόν εἰς ἡμᾶς οἱ φίλοι.. μὴ φειδόμε-
νοι τοῦ ποιμνίου, διὸ καὶ ἐπιχειροῦν νὰ τὸ κατακερματίσουν
εἰς διάφορα κόμματα· νὰ βύθουν εἰς αὐτὸ ἐπιβουλῆς τὸν
κεκρυμμένον θαλόν, καὶ νὰ ἀνάψουν μεταξὺ αὐτῶν καὶ μάλι-
στα τῶν πλέον στενῶν συγγενῶν τόσας στάσεις καὶ διγῶ-
νοίας, τόσας ἀδιαλλάκτους ἐχθρας, ὥστε νὰ τὸ ἀφανίσωσιν·
ἐσθῶθεν δὲ ἀνίστασαν ἐξ ἡμῶν αὐτῶν ἄνδρες τινές, ἄξιους
μισθῶνται περ' αὐτῶν, καὶ λαλοῦσι διστραμμένα, διὰ
νὰ ἀποσπῶσι τοὺς μαθητὰς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ὀπίσω
αὐτῶν, ὥστε κατακτώμεν νὰ παραπονώμεθα καὶ ἡμεῖς· κα-
θὼς ὁ θεὸς Παῦλος, ὅτι ἔχομεν καὶ κινδύνους ψευδαδελφῶν

» ποί, ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλκῦτοι, φιλάργυροι, ἀλιαῖ
» ζῶνες, ὑπερήφανοι, βλάσφημοί, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀχαρι-
» στοί, ἀνόσιοι, ἄστοργοὶ ἄσπόνδοι, διάβολοι, ἀκρατεῖς, ἀνή-
» μεροί, ἀφιλάγαθοί, προδόται, προπετεῖς, τετυφωμένοι,
» φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι, ἔχοντες μὲρῶσιν εὐσεβείας,
» τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἡρνημένοι· καὶ τοῦτους (τοὺς ψευ-
» δαδελφοὺς) ἀποτρέπου (ἤτοι ἀποστρέφου) ἕκ τούτων γὰρ
» εἰσὶν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας, καὶ αἰχμαλωτεύοντες
» τὰ γυναικάρια. . . (*) πάντοτε μανθάνοντα, καὶ μηδέποτε

(*) Σύστημα ἔχουν οἱ αἰρετικοί, νὰ πιάνωσι πάντοτε
ἀπὸ τὰ γυναικάρια διὰ νὰ τὰ μεταχειρίζωνται ὄργανα τοῦ
ὀλεθρίου σκοποῦ των· καθὼς φαίνονται καὶ ἀπὸ τὴν θεόπνευ-
στον ταύτην ἐπιστολὴν τοῦ Θεοῦ Παύλου καθότι καὶ οἱ ἡ-
σχυῖται πρότερον, καὶ ὅλοι οἱ Λουθηροκαθηλισταὶ σήμερον,
οἱ ὅποιοι ἀκολουθοῦν τὸν δρόμον τῶν Ἰησοῦιτῶν μηχανορ-
ράφουντες τὸν προσηλυτισμὸν εἰς τὸ ἔθνος μας, γυναικάρια
ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον συναθροίζουσιν, ὄντα εἰς τοιαύτην ἡλικίαν,
ὥστε νὰ δύνανται νὰ ἐγχαράττουν ἐν πρώτοις εἰς τὰς ἀπλὰς
αὐτῶν καρδίας τὴν ἰδέαν τῆς αἵρέσεως αὐτῶν, ὥστε νὰ μέ-
νῃ εἰς τὸ ἐξῆς ἀνεξάλειπτος, καὶ οὕτω νὰ κινῶνται οἰκοθῶν
αὐτὰ τὰ γυναικάρια ὅταν γίνωσι μητέρες νὰ διδάσκωσι
τὰς αἵρέσεις αὐτῶν εἰς τὰ τέκνα των, νὰ πλανῶσι προσέτι
καὶ αὐτοὺς τοὺς ἰδίους ἄνδρας των, καθὼς ἡ Εὐὰ εἰς τὴν
ἀρχὴν τῆς ἀνθρωπίνου πλάσεως. Ὅθεν καθὼς τότε ὁ ἀρχέκα-
κος διάβολος μετεχειρίσθη ὄργανον τῆς ἀπάτης τὸ γυναικάριον,
οὕτω καὶ οἱ ἀπ' ἀρχῆς ὄπαδοὶ αὐτοῦ διάφοροι αἰρετικοὶ τὰ γυ-
ναικάρια προσπαθοῦν νὰ κάμουν ὄργανα τῆς ἀπάτης των. Ἀσ-
χαίρωνται λοιπὸν οἱ ὀρθόδοξοὶ γονεῖς καὶ συγγενεῖς, τῶν
τοιαύτων γυναικαρίων· οὔτινες ἀφοῦ τὰς ἐγέννησαν καὶ τὰς
ἐβάπτισαν ὀρθοδόξως, καὶ τὰς ἀνέθρεψαν μὲ ἐλπίδα διὰ νὰ
τὰς ἀποκαταστήσωσιν ὀρθοδόξους μητέρας τῆς κοινωνίας

» εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα. Ὁν τρόπον δι' ἰαν-
 » νῆς καὶ Ἰαμβρῆς ἀντίστησαν Μωϋσῆ, οὕτω καὶ οὗτοι ἀν-
 » θέστησαν τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι τὸν νοῦν,
 » ἠδὲ δοκίμοι περὶ τὴν πίστιν· ἀλλ' οὐ προκόψουσιν ἐπὶ πλείω·
 » ἢ γὰρ ἄγνοια αὐτῶν ἐκδηλὸς ἐστὶ πᾶσιν· ὡς καὶ ἡ ἐκείνων
 » ἐγένετο.»

Εἰς δὲ τὴν Α. πρὸς Τιμόθεον λέγει νὰ ἀπομακρυνώμεθα
 παντάπασι ἀπὸ αὐτοῦ, ἐκ τῶν ὁποίων τινὰς παρέδωκεν
 ὁ ἴδιος εἰς τὸν Σατανᾶν. « Εἴ τις ἐτεροδιδασκαλεῖ καὶ μὴ
 » προσέρχεται ὑγιαίνουσι λόγοις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰη-
 » σοῦ Χριστοῦ, καὶ τῇ κατ' ἐσθήθειαν διδασκαλείᾳ, τρυ-
 » φωται μηδὲν ἐπιστάμενος· ἀλλὰ νοσῶν περὶ ζητήσεως καὶ
 » λογομαχίας, ἐξ ὧν γίνεται φθόνος, ἔρις, βλασφημίαι, ὑπό-
 » νειαι, πονηραὶ, παραδιατριβαὶ διαφθαρμένων ἀνθρώπων
 » τὸν νοῦν, καὶ ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας νομιζόντων
 » πορισμῶν εἶναι τὴν εὐσέθειαν· ἀπίστασο ἀπὸ τῶν τοιούτων.»

« Ταύτην τὴν παραγγελίαν παρατίθεμαι σοὶ τέκνον Τι-
 » μόθεε κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σὲ προφητείας ἵνα στρα-
 » τεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν, ἔχων πίστιν καὶ
 » ἀγαθὴν συνείδησιν, ἣν τινες ἀπώσάμενοι, περὶ τὴν πίστιν

ἡμῶν, τὰς παραδίδουν αὐτοπραΐρῆτως εἰς τοὺς ἐχθροὺς τῆς
 ἁγιοδόξου Πίστεως, διὰ τὸ νὰ τοῖς χρησιμεύσουν ἕνα καιρὸν,
 ὡς ὄργανα τῶν ἐναγῶν αἰρέσεων των. Ἀλλ' εἰς ἡμετέρας
 οἱ τοιοῦτοι γονεῖς, ὅτι θέλουν ὑποπέσει εἰς τὸ αἰώνιον ἀνά-
 θεμα καὶ ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, ὡς προση-
 ται τῆς διαδόσεως τῆς ὁλοκλήρου ταύτης αἰρέσεως εἰς τὴν
 ἁγιοδόξον ἡμῶν Πατρίδα.

ἱναυάγησαν· ὧν ἐστὶν Ἰμέναιος καὶ Ἀλέξανδρος, οὓς παρέδωκε
 κα τῷ Σατανᾶ, ἵνα παιδευθῶσι μὴ βλασφημεῖν.»

Εἰς δὲ τὴν πρὸς Γαλάτας ἐπιστολὴν ἀναθεματίζει πάντα
 αἰρετικὸν, ὅστις ἔρχεται πρὸς ἡμᾶς νὰ μᾶς εὐαγγελίσῃ ἄλ-
 λο τι, (καθὼς καὶ οἱ φίλοι μας τώρα) ἔξω ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ
 ὁποῖον παρελάβομεν. « ὡς προειρήκαμεν, καὶ ἔρτι πάλιν
 » λέγω· εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνά-
 » θεμα ἐστω.» (*)

Εἰς δὲ τὴν πρὸς Κορινθίους, ὀνομάζει τοὺς τοιούτους
 αἰρετικὸς ψευδαποστόλους, ἐργάτας δολίους, καὶ διακόνους
 τοῦ Σατανᾶ, καθότι ὡσπερ οὗτος μετασχηματίζεται ὡς ἄγ-
 γελος φωτός, διὰ τὸ νὰ μᾶς ἀπατᾷ· οὕτω καὶ αὐτοὶ μετασχη-
 ματίζονται· ὡς διάκονοι δικαιοσύνης διὰ τὸ νὰ μᾶς ἀπατῶσιν.

(*) Εἰς αὐτὰς τὰς Ἀποστολικὰς παραγγελίας, ἐπόμενοι οἱ
 Θεοφόροι Πατέρες ἡμῶν, οἱ συναθροισθέντες εἰς διας τὰς
 Ἱερὰς Συνόδους, ἀναθεματίζουσι στρογγύλῳ στόματι τοὺς
 αἰρετικὸς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι σπείρουσι τὰς ὀλιθίους αὐ-
 τῶν δοξασίας εἰς τὰς κοινότητας τῶν ἁγιοδόξων, καὶ πάντας
 τοὺς ἀκολουθοῦντας αὐτοῖς. Ὅθεν καὶ τὴν σήμερον ὅσοι ψευ-
 δᾶδελφοὶ ἡμῶν ἀκολουθοῦν τοὺς τοιούτους, ἢ τοὺς ὑπερα-
 σπίζονται, ἢ δέχονται τὰ δυσεβῆ αὐτῶν βιβλιάρια, ἢ δί-
 δουσι τὰ τέκνα αὐτῶν εἰς αὐτοὺς νὰ μαθητεύσωσιν, ὑπό-
 κινῶνται εἰς τὸ ἀνάθεμα τῶν Ἱερῶν Συνόδων. Ἐπ' αὐτὰς εἰς αὐ-
 τὰς τὰς βάσεις ἐπιστηριζόμενος καὶ ὁ Σεβασμιώτατος Ἐπί-
 σκοπος Ἅγιος Ἀττικῆς Κ. Νεόφυτος, ἀφώρισεν ἐπ' ἐκκλη-
 σίας ὅλους ἐκείνους τοὺς γονεῖς, οἱ ὅποιοι στέλλουσι τὰ παι-
 δία των εἰς τὰ σχολεῖα τῶν διατριβόντων ἰνταῦθα αἰρετικῶν.

« Οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι, ἐργάται δόλοιοι, μετασχηματιζόμενοι εἰς Ἀποστόλους Χριστοῦ· καὶ οὐ θαυμαστόν. Ἄλλοτε γὰρ ὁ Σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός· οὐ μέγα οὖν, εἰ καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ, μετασχηματίζονται ὡς διάκονοι δικαιοσύνης, ὧν τὸ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. »

Ἄρκετὰ εἶναι ἐκ τῶν πολλῶν ταῦτα τὰ Ἀποστολικὰ ῥητὰ, διὰ τὴν ἀποδείξου τὴν ἀποστροφὴν τῶν θείων Ἀποστόλων, πρὸς τοὺς αἰρετικούς καὶ πάντας τοὺς ὑπαδούς αὐτῶν, ὅσοι ἀγωνίζονται καὶ διαστρέφου τὴν ὀρθοδοξίαν· ὡς ἀναφέρωμεν προσέτι καὶ ἕνα ἐκ τῶν Ἀποστολικῶν ἀνδρῶν, τὸν ἅγιον Παλῦκαρπον, ὅστις ἐρωτώμενος παρὰ τοῦ αἰρετικοῦ Μαρκιῶνος ἐὰν τὸν γνωρίζῃ ἀπεκρίθη· « Οἶδα σὲ τὸν πρωτότοκον υἱὸν τοῦ διαβόλου ». Περὶ δὲ τῶν λοιπῶν Θεοφῶρων Πατέρων μας, ἐὰν θελήσωμεν νὰ ἀναφέρωμεν τὸ χιλιεστημιόριον ἀπόφθα ἀναφέρουσι πρὸς ἀποστροφὴν τῶν διαφόρων τοιούτων αἰρετικῶν, πρέπει νὰ συντάξωμεν τόμους ὀλοκλήρους· πλὴν ἀντὶ πάντων, ὡς καταχωρήσωμεν μίαν ἐπιστολὴν μεταφρασμένην εἰς τὸ ἀπλούστερον τοῦ σοφοῦ Συνέσιου πρὸς τινὰς πρεσβυτέρους του, διὰ τὴν ἴδωμεν, τί μέγα χρὸς ἔχουσι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς μας, καὶ ἅπας ὁ κλήρος νὰ καταδιώκωσι μὲ λόγον τοὺς τοιοῦτους αἰρετικούς, ὅταν εἰσέρχωνται εἰς τὸ ποίμνιον αὐτῶν νὰ τὸ κατασπαράττωσιν ὡς λύκοι βραεῖς μὲ ἐνδύματα προβάτων. Ἀναφέρωμεν μόνον τὸν σοφὸν Συνέσιον, ὅστις εὐφημίζεται ἀπὸ ἔθλους τοὺς ἐναντίους μας, ὅτι ἦτον ἀνὴρ σοφώτατος, μέγας εἰς τὴν φιλοσοφίαν, καὶ ἀπηλαγμένος ἀπὸ πάσαν κατ' αὐτοὺς δεισιδαιμονίαν· καὶ διὰ τοῦτο προβάλλωμεν αὐτὸν, διὰ τὴν τοὺς ἀποστομίσῃ.

Ἐπιστολὴ Συνέσιου πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους
τῆς Πτολεμαίδος.

Ἦναι καλὸν νὰ ἔχη τις περισσοτέραν πεποιθήσιν εἰς τὴν θεὸν, παρὰ εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Μανθάνω ὅμως ὅτι οἱ ὀπαδοὶ τῆς ἀθεωτάτης τοῦ Εὐνομίου αἵρέσεως, ἔχοντες προστατάς κάποιον τοῦνομα Κυντιανὸν καὶ τοὺς θρυλλομένους ὑπ' αὐτῶν δυνατοὺς τοῦ στρατοπέδου, μοιγεῦσιν κάλιν τὴν ἐκκλησίαν καὶ ψευδοδιδασκάλους τινὰς ἀποστέλλουσι, ὡς παρὶθά τῶν ψυχῶν τῶν ἀπλουτέρων, τοιοῦτους ὁποῖους μᾶς ἔφεραν πρὸ ὀλίγου ἐπ' αὐτὸ τοῦτο καταπλεύσαντες οἱ παρὰ Κυντιανοῦ σκληνέτες· διότι ἡ δίκη πρόσχημα τῆς ἀσεβείας εἶναι, μᾶλλον δὲ ἀγὼν ὑπὲρ ἀσεβείας. Τοιοῦτοι ὄντες λοιπὸν οἱ τῶν θεοπροσβυτέρων, οἱ κηλῦδες ἀπόστολοι τοῦ διαβόλου (*) καὶ τοῦ Κυντιανοῦ μὴ αἴε λαθῶσιν καὶ ἐμπηθήσιν εἰς τὸ ποίμνιον σου, μὴ αἴε λαθῶσιν καὶ εἰς τὸν σίτον παρασπείρουν τὸ ζιζάνιον. Πασίγνωστα εἶναι τὰ καταφύγια των· δὲν ἀγνοεῖται τίνες ἀγροὶ ἀνδεχόμενοι νὰ τοὺς δέχωνται καὶ τίνες οἰκίαι νὰ ἀνοίγωνται πρὸς ὑποδοχὴν τῶν ληστῶν. Κυ-

(*) Ἐν ὀνομαζῆ οὕτως ὁ σοφὸς Συνέσιος τοὺς ἀκολουθοῦς τοῦ ἐπαράτου Εὐνομίου, οἵτινες εἶχον μίαν μόνην αἵρεσιν, ἂν καὶ εἰς ἄκρον βλασφημοσύνην, πῶς πρέπει νὰ ὀνομάσωμεν ἡμεῖς τοὺς τοὺς φίλους μας, οἱ ὅποιοι ἔχουσιν ὅλας σχεδὸν τὰς αἵρέσεις καὶ εἶναι διηρημένοι εἰς τόσα κόμματα, διότι δὲν δύνανται νὰ συμβιβῶσιν ὅλας ταύτας τὰς αἵρέσεις ἀναμεταξύ των, καὶ μάλιστα ἐνῶ αὐτοὶ ὤρμησαν ἐναντίον τῆς πίστεώς μας καὶ αὐτοῦ τοῦ ἔθνισμοῦ μας μὲ τὴν πλὴθον ὀλέθριον ὑπουλόγητα καὶ μὲ πολλὰ περισσώτερα μέσα.

(Σημ. τοῦ Ἐκδότου.)

νηγήσατε τοὺς κλέπτας ῥινηλατοῦντες. Ζηλωταὶ γίνεσθε τῆς εὐλογίας τῆς μωσαϊκῆς, τὴν ὅποιαν ἔδωκεν εἰς τοὺς ἄνδρας, ὅσοι κατὰ τῶν ἀσεβησάντων εἰς τὸ στρατόπεδον ἐκίνησαν γνώμην καὶ χειρας. Τοῦτο πρέπει νὰ σᾶς εἴπω ἀδελφοί· τὰ καλὰ καλῶς γινέσθω· ἢ περὶ κέρδους ἕρις ἄς παύσῃ· τὰ πάντα διὰ τὸν θεὸν νὰ ἐνεργῶνται. Δὲν πρέπει καὶ ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ πονηρία νὰ ἔχουν τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν· ἐπεὶ εὐσεβείας τὸ σιάδιον, ἐπεὶ ψυχῶν ἀγωνιστέον μὴ τινας ἀπὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὑποκλιέσθω, καθὼς τὸ ἔκαμαν συνήθειαν. Ὅστις δὲ παρὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς βοηθούμενος ἀξάνει τὸ βαλάντιον, καὶ χρήσιμος ὢν κατὰ τὸ φαινόμενον εἰς καιροὺς ἀπαιτοῦντας δριμύτητα δύναμιν εἰς ἑαυτὸν κατεργάζεται, τὸν τοιοῦτον ἡμεῖς ἀποκηρύττομεν τῆς ὁλομαλείας τῶν χριστιανῶν. Δὲν ἔκαμεν ὁ θεὸς ἀτελῆ τὴν ἀρετὴν, οὐδὲ χρειάζεται σύμμαχον τὸν κακόν. Οὐκ ἐκλείψουσι τῷ θεῷ στρατιῶται πρέποντες ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς. ἔχει συμμάχους ἔδω μὲν ἀμίσθους, εἰς δὲ τὸν οὐρανὸν ἐντελομισθίους, καὶ τοιοῦτοι εὐχομαι νὰ ἦσθε σεῖς, φίλοι μου. Ἐγὼ τοὺς κατορθοῦντας μακαρίζω, καὶ τοὺς παραβαίνοντας τὰ πρὸς τὸν θεὸν καθήκοντα καταρῶμαι. Ἄν κανεῖς δειλιάσῃ καὶ προδώσῃ τὸ χρέος τοῦ ἢ τὸ τελειώσῃ μὲν, ἀρπάσῃ δὲ τι ξένον πρᾶγμα μετὰ τὸν ἀγῶνα, ὁ θεὸς νὰ μὴν ἐξετάσῃ τὸν ἄθλιον. Ἐν τούτῳ μόνον σύρατα εἰς τὸ μέσον καὶ τοὺς τραπέζιτας τοὺς πονηροὺς τοὺς τὸ θεῖον δόγμα ὡς νόμισμα παραχαράττοντας περιφέρετε καὶ εἰς ὅλους δείξετε ποιοὶ εἶναι οἱ τοιοῦτοι ἄνθρωποι· ἔπειτα οὕτως ἄτιμοι ὡς διωχθῶν ἔξω τῶν συνόρων τῆς Ἡτολεμαϊδος, φέροντες μετ' ἑαυτῶν σωσὰ καὶ ἀπειράκτα, ὅσα χρήματα ἐθησαύρισαν ὁ παρὰ ταῦτα ποιῶν ἐπάρκτος· τῷ θεῷ· ὅστις ἀσεβῆ συνέθρον ἰδῶν πα-

πέβλεψεν, ἢ ἀκούσας παρημέλησαν ἢ ἀπὸ κέρδη αὐτῶν ἐμολύνθη. Τούτους ἡμεῖς ὡς ἀμαληκίτας διαταττόμεθα νὰ θεωρῶμεν, ὅποθεν λάφυρον νὰ ἐπάρῃ τις δὲν συγχωρεῖται. περὶ δὲ τοῦ λαβόντος λέγει ὁ θεός, μεταμεμβλημαι δεῖ ἐβασιλευσα τὸν Σαούλ. Εὐχομαι διὰ κανένα ἐξ ὑμῶν νὰ μὴ μεταμεληθῇ· ἀλλὰ νὰ φροντίξῃ μὲν διὰ σᾶς ὁ θεός, σεῖς δὲ νὰ φροντίζεται περὶ τοῦ θεοῦ.

Τὸ ἀνωμόως τυπωθὲν φυλλάδιον ἐν Παρισίοις, δὲν ἔχει καμμίαν συκοφαντίαν, ἀλλ' εἶναι κατὰ πάντα ἀλήθεστατον, καὶ ὡς τοιοῦτον δυνάμεθα πάντοτε νὰ τὸ ἀποδείξωμεν καὶ ἀδίκως τὸ συκοφαντοῦν οἱ φίλοι μὲ τὰ σοφίσματά των ὅτι εἶναι στασιαστικόν. Ἡ ἀλήθεια δὲν προξενεῖ τὰς στάσεις· ἀλλὰ αἱ ἐπιβουλαὶ αὐτῶν· εἶθε νὰ ἐτυπώνετο ἀπὸ τοὺς Ἀρχιερεῖς μας, ὡς ζητοῦν νὰ τοῖς τὸ προσάψουν ὡς ἔγκλημα οἱ φίλοι. Ὁ ὁλόκληρος τόμος εἶναι πόνημα τοῦ σοφοῦ Οἰκονόμου, ὅστις ὅσην ἔχει τὴν σοφίαν, τόσην ἔχει καὶ τὴν εὐσέβειαν, καθὼς ἐκ πολλῶν ἀπεδείχθη· αὐτοὶ ὅμως ἂν ἔχουν κατὰ τι τὸ ἐν, ἔχασαν ὅλως διόλου τὸ ἄλλο. Τῷόντι, ὁμιλεῖ περὶ πραγμάτων ὁμολογουμένων· δὲν εἶναι ὅμως ἰδικά του αἰνίγματα, ὅσα ἀναφέρει πρὸς θεατρισμὸν τῶν ὄντως λαοπλάνων καὶ ἡμιμαθηπλάνων· ἀλλ' ἀλήθειαι σαφέσταται. Τῷόντι περὶ πραγμάτων ὁμολογουμένων! ἀλλὰ τί νὰ κάμη τις καὶ εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς τοὺς ἀνέκαθεν μέχρι τοῦ παρόντος ὁλοῦς συντρόφους των, οὔτινας προσπαθοῦν νὰ ἀναιροῦν πάντα τὰ ὁμολογούμενα πρᾶγματα τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν ἐκκλησίας. Βέβαια, εἰν οὗτοι οἱ σοφισταὶ δὲν ἐναντιοῦντο εἰς ταῦτα τὰ ὁμολογούμενα πρᾶγματα, δὲν ἤθελον συγγράφει ἀπ' ἀρχῆς ὅλοι οἱ θεόσοφοι διδάσκαλοι τῆς ἐκκλησίας μας τόμους ὁλο-

κλήρους πρὸς σαφέστεραν παράστασιν τῶν ὁμολογουμένων καὶ ἀναίρεσιν τῶν ἀνοσιῶν ἐκείνων σοφισμάτων.

Δι' ἀνακαλύψεις τῶν ὑποκακρυμμένων εἰκόνων καὶ τῶν ἄλλων τοιούτων μέσων: ἤτοι ἀρχαίων μοναστηρίων, σταυρῶν καὶ ἀγίων λειψάνων, δὲν ἔγιναν κατὰ παραχώρησιν τῶν Ἀρχιερέων μας, καθὼς αὐτοὶ τοὺς συκοφαντοῦν· ἀλλὰ ἀπὸ κοσμικοῦς μόνους, καθὼς ἀποδεικνύεται διὰ πολλῶν.

Ὅθεν, καθὼς οἱ Ἀρχιερεῖς μας παντελῶς εἰς αὐτὰ δὲν ἀνακατώθησαν, οὔτε ἡμεῖς δὲν θέλομεν ἀναφέρει τίποτε περὶ αὐτῶν, διὰ νὰ ἀποφύγωμεν τὰς συζητήσεις καὶ λογομαχίας. Τοῦτο μόνον λέγομεν· εἰ μὲν τὰ ἔργα ταῦτα ἐπινοήθησαν ἐξ ἀνθρώπων, θέλουσιν καταλυθῆ, καὶ ἀπωλισθῆ εἰς αἰώνιον λήθην· εἰ δὲ εἶναι ἐκ τοῦ θεοῦ, ποτὲ δὲν θέλουσιν δυνηθῆ νὰ τὰ καταλύσωσιν, οὔτε καὶ ἐὰν θεομάχοι ἀποδειχθῶσιν.

Εἰς τὴν ἁμωμον Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ δὲν προσάπτεται μῦθος οὔτε μέγα ὄνειδος εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἀπὸ θαύματι ὅσον καὶ ἂν τὰ ὑποθέσουσιν ἐπίπλαστα, διότι αὐτὰ εὐκόλως καταλύονται ὡς εἴπομεν· ἀλλὰ ἀπὸ τὰς ἀσεβεῖς αὐτῶν ἑτεροδιδασκαλίας αἱ ὁποῖαι μένουσιν διὰ παντὸς γεγραμμέναι.

Τὰ πεφωτισμένα ἔθνη τῆς Εὐρώπης, μετὰ τῶν ὁποίων ἔχομεν ἐμπορικὰς καὶ πολιτικὰς σχέσεις, ἔχουσιν αἰσθήματα εὐγενῆ· καὶ καθὼς σέβονται τὰ ἴδια δόγματα, μὲ τὸν ἴδιον τρόπον, δὲν θέλουσιν πειραχθῆ ποτὲ ἐναντίον μας, ὅταν μᾶς βλέπουσιν ὅτι ὑπερασπιζόμεθα τὴν θρησκείαν μας· μάλιστα θέλουσιν ἐπαινεῖσι τὸν χαρακτῆρα μας, καὶ νὰ εἴπουν πάντες μὲ ἓνα λόγον ὅτι, ἀρετῆ των εἶναι τοῦτο τὸ ὅποσον κάμνουσιν· καθὼς εἶπε τοῦτο τὸ ἴδιον εἰς μίαν περίπτωσιν καὶ ὁ Σεβαστὸς Βασιλεὺς μας. Ἐπειτα διὰ ποῖον ἄλλον λόγον ἐνί-

σχυον τὰς ἐμπορικὰς καὶ πολιτικὰς ἡμῶν ὑποθέσεις, πάντα ταῦτα τὰ φιλόκαλα καὶ φιλόχριστα πεφωτισμένα ἔθνη, πρὸ τοσοῦτων ἐτῶν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεώς μας, καὶ μετὰ τὴν ἐπαναστάσιν μας; διὰ ποῖον ἄλλον λόγον ἔκαμν τόσας θυσίας, ἔλαβον τόσην πρόνοιαν, ἔγραψαν τόσοι σοφοὶ ἄνδρες καὶ ἐδημηγόρουσιν εἰς ὅλας τὰς κοινότητας, περιήρχοντο εἰς τὰς ὑδοὺς μελανοφοροῦσαι καὶ σταυροφοροῦσαι τόσαι φιλάγαθοι γυναῖκες ἐκβοῶσαι γοερῶς ἔλεος ἔλεος; καὶ τ. λ. καὶ τ. λ. διὰ κανένα ἄλλον λόγον βέβαια· παρὰ διότι μᾶς ἔβλεπον καὶ ἐπληροφοροῦντο ὅτι ἐφυλάττομεν ἀνόθευτον καὶ ἀπαραχάρκτον τὴν ἱερὰν θρησκείαν μας. Παραλόγως λοιπὸν διαβάλλουσιν τὰ πεφωτισμένα ταῦτα ἔθνη οἱ δόλιοι σοφισταί, ἀναφέροντες τὰς ἐμπορικὰς καὶ πολιτικὰς σχέσεις μετ' αὐτῶν, διὰ νὰ μᾶς φοβίσωσι τάχα νὰ παραβλέψωμεν τὰ συντείνοντα πρὸς τὴν ἱερὰν ἡμῶν θρησκείαν χάριν τῆς πολιτικῆς σχέσεως· ὦ σόφισμα! ὦ δολιότης! ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἐὰν ὑποτεθῆ, εἶναι δυνατόν ὁ παραδίδων ἐλευθέρως τὸ ἴδιόν του σῶμα εἰς πολυάδυνα βάσκανα ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς θρησκείας του, νὰ προδώσῃ αὐτὰ ἕνεκα πολιτικῶν καὶ ἐμπορικῶν σχέσεων; Ἄς παύσωσι παρακαλοῦμεν εἰς τὸ ἐξῆς ἀπὸ τοῦ νὰ ἐπηρεάζουσιν τοὺς ἀθώους ἀδελφούς μας μὲ τὰ σοφισματὰ των· καὶ ἄς μὴ κινῶσι τὸν ἀνάγκυρον, διότι μὲ ἓνα λόγον, ἕσα λέγουσιν καὶ γράφουσιν, ὅλα στρέφουσιν κατὰ τῆς κεφαλῆς των.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

Ὅλαι αὐταὶ ἀποστολικαὶ καὶ αἰγοιούται καὶ Πατρικαὶ Διατάξεις κανονίζουσιν τὴν διαγωγὴν τῶν ἀληθῶς εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Φαιμένων, θεατριζοῦσιν ἐξαιρέτα ὅλα τὰ κινήματα, τὰ ὁποῖα μεταχειρίζονται εἰς τὴν ὀρθόδοξον ἡμῶν πατρίδα οἱ φαινόμενοι κα-

λοβηλῆται καὶ εὐεργέται μας καὶ ὀπαδοὶ αὐτῶν. Εἰς αὐτὰς φαίνεται καὶ ὁ ζήλος των, διὰ τὰ φωτίσουν τάχα τοὺς ὁμογενεῖς μας· καὶ ἡ εὐεργεσία των, καὶ ἡ ὑποὺλος δικαιοσύνη των καὶ πᾶσαι αἱ λοιπαὶ ἀρεταὶ των, αἱ ὁποῖαι τόσον περισσότερον ἀποκαθίστανται ὀλέθριαι πρὸς ἡμᾶς, ὅσον εἶναι μεμιγμέναι μὲ πολλὴν ὑπουλότητα· α καὶ ἐὰν τὸ καλὸν οὐ καλὸν, ἐὰν μὴ καλῶς γένηται, πόσον μᾶλλον τὸ φαινόμενον μὲν καλὸν, πραγματικῶς δὲ κακὸν καὶ ὀλέθριον, δύναται τὰ ὀνομασθῆναι ποτὲ καλὸν; Διὰ τοῦτο λοιπὸν ἀδελφοί μου, ἔσται σχηματίζετε τὰ διάφορα δημοτικὰ συμβούλια τοῦ κράτους, ἀγωνισθῆτε τὰ συστήσετε σχολεῖα εἰς τοὺς δήμους σας ἀμιγῆ ἄσχετα καὶ ἀνεκδοκῆ τοιαύτης ξένης συνδρομῆς, ζητοῦντες μόνον τὴν βοήθειαν καὶ ὑπεράσπισιν τῆς Σεβαστῆς ἡμῶν Κυβερνήσεως, καὶ τὴν συνεισφορὰν ὅλων τῶν συνημωτῶν σας, καὶ τῆς χήρας τὰ δύο λεπτά· καὶ σὰς βεβαιωμέναι ἀδελφοί ἐν Χριστῷ, ἔτι ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον θέλει προσφέρει ἕκαστος εἰς σύστασιν αὐτῶν τῶν σχολείων, εἶναι ἢ πλεονομασιώτερον ἐλεημοσύνη ἀπὸ ὕλας, ὅποιαισδήποτε ἄλλαι· καθότι μὲ τὸ μέσον αὐτῆς τῆς βοήθειας, πρῶτον μὲν φωτίζεται ἡ νεολαία τῆς πατρίδος μὲ παιδείαν καθαρὰν καὶ ἀνόθευτον εἰς ὅλα τὰ προκαταρκτικὰ μαθήματα, καὶ οὕτως ἐτοιμάζονται, ἔσται εὐρεθῶσιν ἐπιδακτικοί, εἰς ἀνωτέρας μαθήσεις, ὄντες ἐφοδιασμένοι καὶ ἀπὸ τὰς ἱερὰς καθηγήσεις τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν Πίστεως. Δεύτερον, πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἴσως καὶ αὐτελῶν γονέων τέκνα θέλουν ἀξιοθῆναι τὰ γυμνασιῶσιν εἰς μεγάλας ἐπιστήμας, τῶν ὁποίων ἡ εὐγνωμοσύνη θὰ χρεωστῆτε καὶ ὁ ἀποδίδετε πρὸς ὑμᾶς τοὺς ἰδίους, καὶ οὕτως τὰ ἀποκατασταθῆναι ἕνα καιρὸν τὸ ἔθνος ἡμῶν φωτισμένον, καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ φωτισμένα ἔθνη τοῦ κόσμου.

σμου· καὶ διὰ μέσου τῆς παιδείας τὴν ἀποκτήσῃ καὶ τὴν ἀρχαίαν λαμπρότητα. Τρίτον, διὰ μέσου τῆς συνδρομῆς σας ταύτης εἰς τὰ σχολεῖα, θέλομεν ἀπαλλαγθῆναι ἀπὸ τὸν φόβον, καὶ ἀπὸ τὸν κίνδυνον τῆς ἑτεροδιδασκαλίας· καὶ μὴ ἀμφιβάλλετε ὅτι θεῖα συνεργεῖα θέλουν κατασταθῆναι ταῦτα ἂν ὅχι τόσον λαμπρὰ καὶ περίβλεπτα, γόνιμα ὅμως καὶ καρποφόρα. Ἄς μὴ προφασίζεταί τις τὴν πενίαν μας, ἄς μὴ λέγῃ, πῶς δυνάμεθα ἡμεῖς μὲ τὰ λεπτά μας, τὰ κάμωμεν ἐκεῖνο τὸ ὅποιον κάμνουσιν ἄλλοι μὲ τὰς λύρας των· καθότι τὴν ἀσθένειαν ἡμῶν τὴν ἀναπληροῖ ἡ παντοδυναμία τοῦ Ἰησοῦ, ὅταν δείξωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν ἀγαθὴν μας προαίρεσιν. Τί ἡξεύρεις ἀδελφεά! ἐὰν τὸ λεπτόν σου, τὸ ὅποιον δίδεται παρὰ σοῦ μὲ σκοπὸν θεοφιλῆ, ὑπερισχῆται τῶν πολλῶν λυρῶν τῶν κτηνητικῶν μὲ ἄλλον σκοπὸν, καὶ ἀξιοθῶμεν τὰ ἰδῶμεν ἐντὸς ὀλίγου μεγάλα καὶ ἐπωφελῆ ἀπαταλάσματα ἀπὸ τὴν παραμικρὰν συνεισφορὰν τῶν ὁμογενῶν μας, καὶ εἰρηναίαν κατάστασιν εἰς τὴν πατρίδα μας; Τέταρτον, θέλομεν ἀπαλλαγθῆναι ἀπὸ ὅλας τὰς στάσεις καὶ διχονοίας, ἀπὸ ὅλας τὰς ἐμφυλίου παραχὰς καὶ ἔχθρας ἀδιαλλάκτους, τὰς ὁποίας ἄλλοι ἐνσπεύρου ἴσως καὶ ὑποβάλλουν εἰς τὴν δυστυχῆ πατρίδα μας, συλλογισθῆτε ἀδελφοί δι' ἀγάπην θεοῦ ὅποια δεινὰ καὶ ὅποια βίβραθρον ἐτοιμάζεται διὰ τοὺς ἀθλίους ἀπογόνους μας μὲ τὴν καινοσπουδίαν μας ταύτην· ἡ ἱερὰ ἡμῶν θρησκεία ὡς χρυτὸς ἐν χωνευτηρίῳ δοκιμασθεῖσα κατέστη ἀνεπίδεκτος νεωτερισμῶν καὶ μεταρρυθμίσεων, παραμικρὰ μεταπονήσεις ἐλαχίστη προθαφαίρεσις ἐπαπειλεῖ ψυχικὸν κίνδυνον καὶ ὀλέθρον πολλάκις· πῶς ἡμπορεῖ ὁ ἑτεροδόξος τὰ μᾶς διδάσκη ὡς καλὸν, ὅτι αὐτὸς δὲν φροναῖ τοιοῦτον; ἄλλὰ δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ σκοπὸς, ὁ σκοπὸς των εἶναι τὰ μᾶς ἐμ-

πνεύσουν τὴν περὶ τὴν εὐσέβειαν καὶ τὰ δόγματα ἀδιαφο-
ρίαν, ἥτις μαρναίνει τὸν χρεωστούμενον ἀπὸ κάθε ὀρθόδοξου
Χριστιανὸν ζῆλον, παραλύει τὸ σέβας καὶ τὴν εὐλάβειαν, καὶ
ψυχραίνει τὴν θερμότητα τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν Θεόν, καὶ
κατὰ συνέπειαν τῆς πρὸς τὸν πλησίον, ἧ ἔστιν ἀθετεῖ τὰς δύο
πρώτας καὶ μεγάλας θείας ἐντολάς· τοῦτο εἶναι τὸ σκοπού-
μενον, ἐκείνων ἢ ὅποιοι μὲ τὸ πρόσχημα τῆς ὠφελείας προσ-
παθοῦν νὰ μᾶς σπρώξουν εἰς τὸν κρημνὸν τῆς ἀπωλείας, μι-
γύοντες τὸ φαρμάκι μὲ τὸ μέλι.

Ἐνθυμήθητε ὅτι ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες εἰς τὴν μεγάλην δου-
λείαν τοῦ πλέον αἰμοφόρου καὶ ἰσχυροῦ κατακτητοῦ· ὅστις
μᾶς εἶχε καταδεδουλωμένους μὲ πᾶσαν αὐθαίρετον τυ-
ραννίαν τόσους αἰῶνας, ὅλα τὰ ἄλλα δικαιώματα ὑστερή-
θημεν, μὲ πᾶν ὅποιονδήποτε ἄλλο δαινὸν ἐτακάνισθημεν·
ἀλλὰ τὴν ἱεράν μας θρησκείαν μᾶτε τὴν παρεβλέψαμεν μῆ-
τε τὴν μετεποιήσαμεν· οἱ αἰδίδμοι ἡμῶν πρόγονοι ἐφύλαξαν
αὐτὴν καθαρὰν καὶ ἀμίαντον, καὶ τοιαύτην τὴν διέδωκαν εἰς
ἡμᾶς· παρατηρήσατε τὸν φρόνιμον μὲν, ἀλλ' ὑπουλον τρόπον
τῶν φαινομένων μὲν φίλων ὑποκρυπτομένων δ' ἐχθρῶν μας,
γνωρίζοντες ὅτι αἱ πρώται ἐντυπώσεις εἰς τὴν διάνοιαν τοῦ
ἀνθρώπου εἶναι καὶ αἱ ἰσχυρώτεραι καὶ δυσεξάλειπτοι, ἐν αἷ
κατεξοδεύουν ἀδράς ποσότητας χρημάτων, θέλοντες τάχα
νὰ μᾶς εὐεργετήσωσι, μῆτε ἐκκλησίαν ἀνεγείρουν, μῆτε νο-
σοκομεῖα οἰκοδομοῦν, μῆτε εἰς κἀνὲν ἄλλο κοινοφελὲς κατὰ-
στήμα συντρέχουν, μῆτε τελευταῖον συζητοῦν σχολεῖα ἄλλης
παιδείας καὶ ὑψηλοτέρων μνημάτων ἀναλογούντων εἰς ἄν-
δρας ἀναταθραμμένους μὲ τὸ ἄδολον τῆς ὀρθοδοξίας γάλα,
καὶ πᾶγιωμένου, εἰς τὰ ἱερά αὐτῆς δόγματα, ἀλλὰ καταφυ-
γοντες εἰς τὴν ἀπλότητα τῆς ἀνηλικιότητος, προσπαθοῦν

νὰ μορφώσουν ἀνθρώπους κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀρέσκειαν
καὶ δοξασίαν, καὶ τὸ χεῖριζον ὅτι μεταχειρίζονται καὶ τὰ
ἴδια βέλη μας ἐναντίον μας· ἦτοι τινὰς πεπαιδευμένους καὶ
σοφοὺς τοῦ ἔθνους μας εἰς διαφθορὰν τῆς ἀληθινῆς θρησκείας,
τὴν ὁποίαν δὲν μᾶς ὑστέρησεν ἢ πλεόν Ἰταμιωτάτη τυραν-
νία. Ἀλλ' ἡμεῖς, λέγουσι, δὲν βιάζομεν τινὰ· τὰ σχολεῖα μας
ἔχομεν ἀνοικτά, ὅποιος θέλει δε σταίη τὸ παιδί του. Πῶς
δὲν βιάζεστε κύριοι, ἐνῆ μεταχειρίζεσθε ἄλλα μέσα δεινότερα
τῆς βίας; ἡ ἀπάτη σας, φίλοι, προξενεῖ ὀλεθριώτερα ἀπο-
τελέσματα ἀπὸ τὴν βίαν τῶν ἐχθρῶν· εἴθε νὰ ἐμεταχειρίζεσθε
βίαν τυραννικὴν ἀντὶ τῆς ἀπάτης σας· καθότι, τότε ἠθέλετε
βλέπει ὅλους τοὺς Ἕλληνας, ἄνδρας, γυναῖκας καὶ αὐτὰ τὰ
τρυφερὰ κοράσια νὰ τρέχουν ὡς πρόβατα εἰς τὴν σφαγὴν,
διὰ νὰ μὴ προδώσῃ κανεὶς ἐξ αὐτῶν τὴν ἀγίαν αὐτοῦ πίσιν.
τὸ ὁποῖον προεῖδὼν καὶ ὁ πρότερον δορυκτῆτης ἡμῶν, δὲν
μετεχειρίσθη τοιαύτην αὐθαίρετον βίαν. Ἀλλ' ἡ ἀπάτη σας,
δεινότερα πᾶσης βίας, κατορθεῖ ἐκ πλαγίου ὅ,τι δὲν δύναται
ἡ βία νὰ κατορθώσῃ. ἔχετε χρήματα πολλὰ, τὰ ἐξοδεύετε
ἀφειδῶς μὲ μεγάλην ὑπουλότητα· μισθώνετε τὰ σεσηπῶτα
καὶ παρεφθαρμένα μέλη τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας, ἐκ τῶν
ὁποίων ἔτυχον κατὰ δυστυχίαν καὶ τινεὶ νὰ γίνουιν πεπαι-
δευμένοι καὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, πρὸς ἕλεθρον τῆς πατρίδος.
πάντες οὗτοι συνηγοροῦσιν ὑπὲρ ὑμῶν, ὡς ἐλθειάζουν
ὡς εὐεργέτας, ἡμιλοῦν ἰδιαίτερως εἰς τοὺς ἀθώους καὶ εὐα-
πατήτους, ἔτι δὲ καὶ ἀπόρους γυνεῖς, ὅλα τὰ ἐναντία, ἀφ' ὧ-
σα σκοπεύετε. Τοὺς καταπαίθουν ὅτι εἰσθε ἄνθρωποι εὐλι-
κρνεῖς, καὶ ἀποβλέπετε μόνον καὶ μόνον εἰς τὸν φωτισμὸν
τῶν τέκνων των· τοὺς προτείνουσι προσέτι καὶ τινεὶ πο-
ρισμὸν τῶν τέκνων αὐτῶν, καὶ ἐλπίδας μεγαλητέρων ὠφε-

λειών. Οί γονεῖς οὗτοι, ἀπὸ τὸ ἐν μέρος ἀμαθεῖς, ἀπὸ τὸ ἄλλο ἐνδεεῖς, βλέπουν ἐξωμαλισμένας ὄλας τὰς δυσκολίας των· βλέπουν ὠφελείας τὰς ὁποίας ἐπιθυμοῦν· ἕκαστος δὲ ὅ,τι ἐπιθυμεῖ, εὐκόλως τὸ πισταύει. Πῶς λοιπὸν δύνανται νὰ μὴν ἀπατηθῶσι; καὶ εἶναι θαῦμα μάλιστα τοῦ Ἰψίστου Θεοῦ, καὶ ἀρετὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ χαρακτῆρος, πῶς ἕως τώρα δὲν ἠπατήθησαν ὄλοι. Ἀλλ' ὡ ὀρθόδοξοι γονεῖς, ὅσοι μέχρι τῆς ὥρας ἠπατήθητε καὶ παρεδώκατε τὰ ἀθῶα τέκνα σας, εἴτε ἀρσενικά, εἴτε κοράσια, εἰς τὴν λύμην τῆς ἑτεροδιδασκαλίας, λυπηθεῖτέ τα δι' ἀγάπην Θεοῦ· ἀποβλέψατε εἰς τὰς ἀθῶας αὐτῶν ψυχὰς, αἱ ὁποῖαι σᾶς παρακαλοῦν νοερῶς νὰ μὴ τὰς ἀφήσετε νὰ γίνουιν κατάθρομα τοῦ ὀλοίου ἐχθροῦ καὶ ταμεῖα τῆς ἑτεροδιδασκαλίας. Μὴ τὰς ἀφήσετε νὰ καταβάλουιν αὐταὶ τὸν πρῶτον σπόρον τῆς δεινῆς ταύτης αἰρέσεως εἰς τὴν Πατρίδα, καὶ νὰ προσκαλέσουιν εἰς ἑαυτὰς ἑμοῦ μὲ ἑσᾶς τὸ αἰώνιον ἀνάθεμα. Δι' ἀδελφοὶ χριστιανοί, γονεῖς τῶν τοιούτων τρισαθλίων τέκνων! ἂν σεῖς οἱ ἴδιοι καταντήσητε εἰς τὸ αἰώνιον ἀπὸ Χριστοῦ ἀνάθεμα, δικαίως καταντᾶτε, διότι πταίετε, διότι ἠπατήθητε, διότι ἐπροτιμήσατε ὀλίγας ὠφελείας ἀπὸ τὴν ἀληθεινὴν πίσιν τῶν τέκνων σας· διότι ἐπροδώκατε τὰ πρατοτόκεια τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν πίστεως, καθὼς ὁ Ἰσάφ ἐπώλησε τὰ πρωτοτόκεια του μὲ ὀλίγην φακὴν. Ἀλλὰ τὰ ἀθῶα τέκνα σας τί σᾶς πταίουιν καὶ τὰ παραδίδετε εἰς αὐτὸ τὸ αἰώνιον ἀνάθεμα; ἔλεησατε ἀδελφοί μου τὰ τέκνα σας· ἀπαλλάξατέ τα ἀπὸ αὐτὸ τὸ αἰώνιον βᾶρος· καὶ μὴ φροντίζετε μόνον περὶ τοῦ σώματός των ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς ψυχῆς· μὴν ἐνασχολεῖσθε μόνον εἰς τὸ νὰ προμηθεύσατε τὴν φυσικὴν τροφήν, ἀλλὰ καὶ τὴν πνευματικὴν τῆς εὐσεβείας· μὴ προσέχετε μόνον εἰς τὴν ἐκπαί-

δευσίν των ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν των, διότι τί σᾶς ὠφελεῖ ἐὰν κερδίσουιν τὸν κόσμον ἔλον καὶ ζημιωθῶσι τὴν ψυχὴν· μὴ παραδίδετε τὰς ἀθῶας ψυχὰς τῶν τέκνων σας εἰς τὰς χεῖρας τοῦ διαβόλου· διότι ἀντὶ γονέων, γίνεσθε αὐτῶν ἐχθροὶ θανάσιμοι.

Α Γ Γ Ε Λ Ι Α.

Εἶναι ὁμολογούμενον, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔχει χρεὴ πρὸς τὸν Θεόν, πρὸς ἑαυτὸν καὶ πρὸς τὸν πλησίον του χρεὴ, τὰ ὁποῖα εἶναι κοινὰ παντὸς ἀνθρώπου. Ἀλλ' εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον δὲν εἶναι πάντες τῆς αὐτῆς τάξεως, οὐδὲ ἔχουσι τὸ αὐτὸ ἐπάγγελμα πάντες· ἄλλος, φέρ' εἰπεῖν, εἶναι ἄρχων καὶ ἀξιωματικὸς, καὶ ἄλλος ἰδιώτης καὶ ἀρχόμενος· ἄλλος οἰκοδεσπότης, καὶ ἄλλος μισθωτὸς εἰς αὐτόν· καὶ ἕτερος γεωργὸς, ἢ τεχνίτης, ἢ ἔμπορος, κ. τ. λ. Ἐκ τούτου γίνεται φανερόν, ὅτι ἕκαστος ἄνθρωπος, ἐκτὸς τῶν κοινῶν χρεῶν, ἔχει καὶ ἄλλα ἰδιαιτέρα, κατὰ τὴν τάξιν του, καὶ τὸ ἐπάγγελμά του — Περὶ δὲ τῶν ἰδιαιτέρων τούτων χρεῶν πολλοὶ καὶ τῶν ἔξω σοφῶν ἐλάλησαν καὶ ἐδίδαξαν, καὶ αὐτοὶ προσέτι οἱ θεόπνευστοι Συγγραφεῖς, καὶ οἱ ἱεροὶ Διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας, τῶν ὀποίων τὰ συγγράμματα γέμουσι τοιούτων διδασκαλιῶν. Βιβλίον ὅμως χωριστὸν καὶ πρόχειρον, διδάσκον καθ' αὐτὸ τοιαῦτα χρεὴ, δὲν ἐξεδόθη ἕως τῆς σήμερον· τοῦλάχιστον εἰς τὴν γλῶσσάν μας δὲν ἐφάνη ἀκόμη. Ἀλλ' ἰδοὺ τοιοῦτον εἶναι τὸ προσφερόμενον ἤδη εἰς τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους τὸ κοινόν, καὶ διὰ τῆς παρουσίας Ἀγγελίας δημοσιευόμενον — Εἰς τὸ Βιβλίον τοῦτο ἐμπεριέχονται διδασκαλίαι, διαλάμβάνουσαι μὲν καὶ περὶ ἄλλων κοινῶν ἀνθρωπίνων.

χρεῶν, ἰδικώτερον δὲ ἀποβλέπουσαι τὰ Ἐπαγγελματικὰ καὶ Οἰκοδεσποτικὰ ἀνήκουσι δηλαδὴ κυρίως εἰς Ἄρχοντας λαοῦ, ἢ πολιτικῶν ὑπουργῆμα ἔχοντας· εἰς Σχολαρχοῦντας καὶ Διδασκάλους· εἰς Γεωργούς καὶ Ποιμένας· εἰς Ἐμπόρους, εἰς Ταχνίτας, εἰς Ναύτας, εἰς Οἰκέτας καὶ Μισθωτοὺς, εἰς Γυναίκας διδασκάλους, εἰς Γυναῖκας κοινῶς παντοίων ἐπαγγελμαμάτων καὶ τάξεων. Εἶτα, εἰς Οἰκοδεσπότας, γυναῖκα καὶ τέκνα ἔχοντας· εἰς Οἰκοδεσπότας χηρέοντας γυναϊκός, καὶ τέκνα μόνον ἔχοντας· εἰς Οἰκοδεσπότας, μήτε γυναῖκα, μήτε τέκνα ἔχοντας· εἰς Οἰκοδεσποίνας, ἄνδρα καὶ τέκνα ἔχουσας· καὶ εἰς Οἰκοδεσποίνας χήρας, τέκνα μόνον ἔχουσας ὄρφανά. Ἐκάστη τῶν ἀνωτέρω διδασκαλιῶν καθυποβάλλει ὑπ' ἑσῆν τὰ ἰδιάζοντα χρέη ἐκείνου, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ ἀνήκει — Μετὰ τὰς ἰδικωτέρας ταύτας διδασκαλίας, ἔπονται καὶ ἕτεραί κοιναί, περιέχουσαι τὸν τρόπον τοῦ ἐορτάζειν εὐσεβῶς, ὑπόμνησιν τῶν προλαβόντων παθημάτων τοῦ Γένους ἡμῶν, καὶ ἱκεσίαν πρὸς Θεὸν ὑπὲρ εὐσταθμείας καὶ εἰρήνης αὐτοῦ τε καὶ τῶν διοικητῶν αὐτοῦ καὶ προμάχων, ἔτι δὲ καὶ ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Τοιαῦται εἶναι αἱ εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο ἐμπαριεχόμεναι διδασκαλίας, καὶ αἱ ὑποθέσεις αὐτῶν. — Ἡ δὲ ὕλη ἐκάστης ὑποθέσεως ἠρανήσθη πᾶσα ἐκ τῶν θεοπνεύτων Γραφῶν, καὶ ὅλον τῆς διδασκαλίας τὸ ὕψωμα (διὰ τὴν εἶπω αὐτῶν) δὲν εἶναι ἄλλο, εἰμὴ λέξεις καὶ φράσεις καὶ νοήματα, ἐκ πολλῶν μερῶν ἀθροισθέντα, καὶ συναρμολοθέντα εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν. Καὶ ἐπομένως τὰ χρέη τοῦ διδασκομένου ἐνταῦθα ἐκτίθενται καθὼς ὑπαγορεύει τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, καὶ νομοθετεῖ ὁ Θεός. Ὁ δὲ τρόπος τῆς ἐκθέσεως αὐτῶν ἐσχηματίσθη εἰς εἶδος προσευχῆς καὶ ἱκεσίας· τοῦτέστιν, ὁ ἀναγνώσκων τὰς εἰρημένας διδασκαλίας,

ἔρχεται ἀπὸ τοῦ Θεοῦ τὴν ἐπίκλησιν, καὶ ἐξακολουθῶν ἐπιζητῶν τὴν μετ' αὐτοῦ συνομιλίαν, καὶ αἰτούμενος συνεργῶν τὴν θέλαν τοῦ χάριος καὶ βοήθειαν, εἰς τὸ νὰ γνωρίσῃ τὰ χρέη τοῦ ἀκριβῶς, καὶ ἀνελλιπῶς νὰ τὰ ἐκπληρῶσῃ, κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ ἁγίου, οὕτω διδάσκεται αὐτὰ, ὡς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ταῦτα νομοθετήσαντος, καὶ ὄχι ὑπ' ἀνθρώπων — Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ ἀνάγνωσις τῶν τοιούτων διδασκαλιῶν δὲν εἶναι ἄλλο, εἰμὴ πρὸς Θεὸν ἱκεσία, καὶ ἐπειδὴ ἐκάστης διδασκαλίας ὑπόθεσις ἐκτίθεται μὲ λόγια τῆς ἁγίας Γραφῆς, καὶ ὅστις ἀναγινώσκει αὐτὰ, φαίνεται ὅτι ἀναγινώσκει καὶ μελετᾷ αὐτὸν τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ, διὰ τοῦτο αἱ διδασκαλίας αὗται ἐπιγράφονται *Μελέται Ἰκετήριαι*. Διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν συνεγράφησαν καὶ εἰς τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κειμένου τῆς ἁγίας Γραφῆς· πρὸς κοινὴν ἑμῶς κατάληψιν, ἐτέθη ἀντικρὺ αὐτοῦ καὶ παράφρασις εἰς τὴν ἀπλὴν καθομιλουμένην γλῶσσαν — Εἰς τὰς Μελέτας ταύτας ἀναφέρονται καὶ παραδείγματα, ἐκ τῆς ἱερᾶς Ἱστορίας πολλῶν φιλοθέων ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, πρὸς μίμησιν τῆς ἀρετῆς ἐκείνων, καθὼς τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Ἰσαὰκ καὶ τοῦ Ἰωβ, τοῦ Σαμουὴλ, τοῦ Δαυὶδ, τῆς Ῥούθ, τῆς Δεβδόρας, τῆς Ἀβιγαίας, τῆς Σαρραφίας, τῆς Ἰουδίθ, κτλ. Καὶ ἕτερα πάλιν πρὸς ἀποφυγὴν κακίας· ὡς τοῦ Ἰσαῦ, τοῦ Ἠλὶ, τοῦ Νάβαλ, τοῦ Ἀνανίου καὶ Σαπφείρας τῆς γυναϊκὸς αὐτοῦ. Αἱ ἱστορίαι αὗται, ἂν καὶ εἰς τοὺς πολλοὺς δὲν εἶναι ἄγνωστοι, μάλιστα ἂν καὶ καθεὶς δύναται νὰ τὰς ἀναγνώσῃ εἰς τὴν ἁγίαν Γραφὴν, ἀλλὰ διὰ τὸ πρόχειρον ἐτέθησαν πᾶσαι, τεσσαράκοντα σχεδὸν τὸν ἀριθμὸν, εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου, μὲ ὕψος εὐληπτον καὶ τὴν πρέπουσαν συντομίαν· τινὲς δὲ καὶ καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν ἑκτασιν, ὡς ἡ τοῦ Πατριάρχου Ἰακώβ, Ἰωσήφ τοῦ

Παγκάλου, Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, τοῦ Γαδεῶν, τοῦ Σαμφῶν καὶ τῆς Ἑσθῆρ, ἡ πασῶν τῶν ἄλλων χαριστάτη. — Ἐκ τῶν εἰρημένων γίνεται δῆλον, ὅτι τὸ βιβλίον τοῦτο εἶναι ἕλον ἱερογραφικόν, ἠθικώτατον καὶ ὠφελίμον εἰς πάντας, ἱερωμένους καὶ λαϊκοὺς, ἄνδρας καὶ γυναῖκας· καὶ εἰς αὐτὰ ἔτι τὰ παιδάρια τερπνὸν καὶ χρήσιμον πρὸς ἀνάγνωσιν, διὰ τὰς εἰρημένους ἱστορίας. — Καὶ τὸ μὲν δημοσιευόμενον βιβλίον τοιοῦτον εἶναι. Προσκαλοῦνται δὲ οἱ φιλόκαλοι Ὁμογενεῖς, ὅσοι προαιροῦνται νὰ καταγραφῶσι συνδρομηταὶ εἰς τὴν τοῦτου ἔκδοσιν. Ὁ τύπος ἀρχίζει μετ' ὀλίγον, καὶ περὶ τὴν ἐρχομένην ἂνοιξιν ἔλπίζεται ἡ ἀποπεράτωσις αὐτοῦ. Τὸ μέγεθος τοῦ βιβλίου θέλει εἶσθαι εἰς ὄγδοον· ἡ δὲ τιμὴ αὐτοῦ, εἰς φύλλον μόνον ἄπλοῦν ἐρραμμένον, διορίζεται διὰ τοὺς συνδρομητὰς 3¼ ταλήρου Ἰσπανίας, τὰ ὅποια θέλουσιν μεταρῆσαι, ὅταν παραδοθῇ τὸ βιβλίον εἰς αὐτοὺς. Ὅσοι δὲ θέλουσιν αὐτὸ ἡμιγαλλιστὶ δεμένον, πρέπει νὰ πληρώσωσι καὶ τὸ λοιπὸν τέταρτον τοῦ αὐτοῦ ταλήρου. Ἰγιαίνεται.

Ἐν Βενετίᾳ, τῆ 25 Αὐγούστου 1835.

Ἐν τῇ ἑλληνικῇ τυπογραφίᾳ Φρ. Ανδρεῶλα.

Βαρβολομαῖος Κουτλουμουσιανός.

Ἐκαστος εὐσεβῆς καὶ ὀρθόδοξος χριστιανὸς δύναται ἐκ τῆς ἀγγελίας αὐτῆς νὰ συμπεράνῃ πόσον εἶναι προσφιλέστατον εἰς τὴν ὀρθόδοξον Νεολαίαν μας τοῦτο τὸ ὀρθοδοξότατον καὶ ἠθικώτατον βιβλίον· καὶ πόσον ὠφέλιαν θέλει προξενήσῃ, ἐὰν εἰσαχθῇ εἰς τὰ Δημοτικὰ σχολεῖα.

Τὸν πατέρα τοῦ βιβλίου τοῦτου κύριον βαρβολομαῖον Κουτλουμουσιανόν, ἐγνωρίσαμεν πρὸ πολλοῦ ὡς ἄνδρα σοφώτατον καὶ ἠθικώτατον καὶ κατὰ πάντα ὀρθόφρονα, ὅστις, κατὰ τὴν ἐνοῦσαν αὐτῷ σοφίαν καὶ σύνεσιν, συνέταξε τὸ

βιβλίον τοῦτο ἀξίως τῆς ὑπολήψεώς του. Ὅθεν, συστήνοντες τοῦτο εἰς τὸ κοινόν, προτρέπομεν πάντας τοὺς εὐσεβεῖς νὰ τὸ ἀποκτήσωσι, καὶ μάλιστα τοὺς γονεῖς ἐκαίνοιο, οἵτινες ἀγαποῦν νὰ ἀποκαταστήσωσι τὰ τέκνα των καὶ εὐσεβεῖς χριστιανούς καὶ ἀγαθοὺς πολίτας.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες λοιπὸν τὴν ἀπόκτησιν τοῦτου ἄς διευθύνουν εἰς τὸ γραφεῖον μας τὰ ὀνόματά των, διὰ νὰ τὰ εἰλωμεν εἰς τὸν σεβασμιώτατον συντάκτην αὐτοῦ νὰ τὰ καταχωρήσῃ εἰς τὴν σειρὰν τῶν συνδρομητῶν.

Ὁ Ἐκδότης

τῆς *Εὐαγγελικῆς Σάλπιγγος.*

Δ Γ Γ Ε Λ Ι Α.

Ὁ Ἐτεροδόξος Διδάσκαλος ὑπὸ Ὀρθόδοξου Μαθητοῦ Ἐλεγχόμενος, σύγγραμμα πολυτιμώτατον, φιλοπονηθὲν παρὰ τοῦ περιφήμου Φραγγίσκου Προσσαλέντου τοῦ Κερκυραίου, (ὅστις μαθητεύσας παρὰ τῆ Βενιαμὴν Οὐδρῶφ, ἀγεσκέασεν ἄριστὰ τὰς κακοδοξίας αὐτοῦ) ἐξεδόθη ἄπαξ κατὰ τὸ 1706 ἔτος ἐν Ἀμστελδαμῶ· περὶ τοῦ ὁποίου ἀναφέρει καὶ ὁ Σεβαστὸς Δ. Κ. Οἰκονόμος εἰς τὴν πρὸ μικροῦ ἐκδοθεῖσαν σοφωτάτην αὐτοῦ διατριβὴν τὴν περὶ τῶν τριῶν ἱερατικῶν βαθμῶν, Σελ. 350.

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος βιβλίον κατασταθὲν ἤδη σπανιώτατον καὶ ἐπομένως πολυζήτητον, ἀναγκαιότατον δὲ μάλιστα εἰς τὰς ἡμέρας μας, παρεκινήθη ὑπὸ πολλῶν ζηλωτῶν καὶ λογίων ἀνδρῶν νὰ τὸ μετατυπώσω, παραθέτων ἄντικρυ τοῦ πρωτοτύπου κείμενον καὶ μετάφρασιν αὐτοῦ, χάριν τῶν ἀπλουστείων, ὥστε οὕτω νὰ ἐκτανθῇ ἡ ἐξ αὐτῶν ὠφέλεια εἰς περισσοτέρους.

Ὅθεν ἐκπληρῶν τὴν ἀξιάπαινον αὐτῶν προτροπὴν, καὶ πρὸς τὸ κοινόν τῶν Ὀρθόδοξων Ἑλλήνων ἀφορῶν ὄφελος, ἀνεδέχ-

θην ἰδίῳ ἀναλώμασι τὴν ἐκδοσιν αὐτοῦ, ἐπικαλούμενός δὲ ἴσως τοσοῦτον τὴν γενναίαν συνδρομὴν τῶν φιλοκάλων καὶ ζηλωτῶν περὶ τὰ θεῖα καὶ πατρῷα δόγματα ὁμογενῶν ὑφ' ὧν ἐνθαρρυνθεὶς θέλω τολμήσει νὰ προσφέρω εἰς τὸ κοινὸν καὶ ἄλλας τοιαύτας ψυχοφελεῖς ἐκδόσεις; τὰς ὁποίας μετὰ τοῦτο μελετῶ νὰ ἐπιχειρισθῶ.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ εἰρημένου βιβλίου, ἔκρινον εὐλογον νὰ προσθέσω πρὸς πλειοτέραν σταρέωσιν τῶν πιστῶν, τὸν τε διάλογον τοῦ σοφωτάτου Σαμωνᾶ, Ἐπισκόπου Γάζης μετὰ τινος Ἀχμέτ Σαρακηνοῦ, πραγματευόμενον θαυμασίως περὶ τῆς θείας Μετουσιώσεως, καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἀοιδήμου Πατριάρχου Παρθενίου, πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Γαλλίας, Λουδοβίκον ΙΔ'. ἐν ἔτει 1643, ἀφορῶσαν τὴν ἔνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν, Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς, μετὰ τῶν ἐπισυναπτομένων Πί κεφαλαίων, ἀνασκευάζόντων τὴν προσαρθεῖσαν τότε τῇ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ συκοφαντίαν, ὡς παραδεχθεῖσαν δὴθεν τὸν Καθινισμόν.

Τὴν ἱεράν ταύτην βίβλον προσφέρων εἰς τοὺς ὁμογενεῖς μου, πέπεισμαι ὅτι θέλει τοῖς χρησιμεύσει ὡς μία πανοπλία κατὰ τῶν ἑτεροφρονούντων· ἥτις θέλει σύγκριται ἀπὸ 15 περίπου τυπογραφικῆς κόλλας.

Ἡ τιμὴ τοῦ βιβλίου προσδιορίζεται εἰς δραχμὰς 3. πληρωτέας μετὰ τὴν παραλαβὴν αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἰουνίου 1836.

Ὁ Ἐκδότης

ΔΡΣΕΝΙΟΣ ΔΡΧΙΜΑΝΑΡΙΤΗΣ.

Ἄν συνδρομαὶ γίνονται

Ἐν Ἀθήναις ἐν τῇ τυπογραφίᾳ τοῦ Κ. Φάλλη.

— Ναυπλίῳ παρὰ τοῖς τυπογράφοις Τόμπρα κ. τ. λ.

— Πάτραις παρὰ τῷ Γυμνασιάρχῳ Κ. Χ. Παμπούκῃ.

— Σύρα παρὰ τῷ Κ. Ν. Πρασκάκῃ.

Εἰς ὅλα δὲ τὰ λοιπὰ μέρη παρὰ τοῖς ὁποίοις θέλομεν διορίσει ἐπιστάταις.